

Nissi Põhikooli õppekava

Muudetud direktori 02.09.2024 käskkirjaga nr 1-2/4

Nissi Põhikooli (edaspidi „Kooli“) õppekava on kehtestatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 2, Vabariigi Valitsuse 6.01.2011.a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ (edaspidi „Põhikooli riiklik õppekava“) § 24 lõike 4 alusel ja Nissi Põhikooli direktori 11.09.2015. a käskkirjaga nr 1-5/3. Muudetud 11.01.2021 direktori käskkirjaga nr 1-2/10. Kiidetud heaks Nissi Põhikooli õppenõukogu 08.01.2021 otsusega nr 1-3/3, Nissi Põhikooli hoolekogu 30.11.2020 otsusega nr 1-4/1 ja Nissi Põhikooli õpilasesinduse 04.12.2020 otsusega nr 5-1/2.

Sisukord

Sisukord.....	2
1 Üldsätted.....	5
2 Kooli väärtused, eripära ning kooli õppe- ja kasvatusesmärgid.....	5
2.1 Kooli väärtused	5
2.2 Kooli eripära.....	6
2.3 Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid.....	6
3 Õppekorraldus	7
3.1 Õppe- ja kasvatus korra üldised alused	7
3.2 Tunnijaotusplaan	8
3.3 Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetus või õppemahtudes tehtud erisused ja nende tegemise põhjendused.....	9
3.4 Valikainete ja võõrkeelte valik	10
3.5 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti.....	10
3.6 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine.....	10
3.6.1 Läbivate teemade rakendamine	10
3.6.2 Lõimingu rakendamine	11
4 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana	11
5 Üldpädevuste kujundamine ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	12
5.1.1 I kooliastme pädevused	12
5.3.2 Õppe ja kasvatus rõhuasetused I kooliastmes.....	14
5.3.3 II kooliastme pädevused	14
5.3.4 Õppe ja kasvatus rõhuasetused II kooliastmes.....	15
5.3.5 III kooliastme pädevused	16
5.3.6 Õppe ja kasvatus rõhuasetused III kooliastmes	17
5.3.7 Üldpädevuste kujundamise ja õppekeskkonna mitmekesistamise tegevuste üldised alused	18
5.3.8 Õppekäigud	18
5.3.9 Tähtpäevalised üritused	18
5.3.10 Traditsioonilised ühisüritused.....	18
5.3.11 Rahvakalendri tähtpäevad.....	18
5.3.12 Koostööpartnerid	19
5.3.13 Huviring	19
6 Loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	19
6.1 Mõiste ja eesmärgid	19
6.2 Loovtöö liigid.....	20

6.3	Loovtöö korralduse üldpõhimõtted.....	20
6.4	Loovtöö läbiviimise ajakava.....	21
6.5	Raport	21
6.6	Kaitsmine	22
6.7	Loovtöö hindamine	23
7	Õpilaste hindamise korraldus.....	23
7.1	Hindamise alus	23
7.2	Hindamise eesmärk.....	23
7.3	Hindamisest teavitamine	23
7.4	Teadmiste ja oskuste hindamine	24
7.5	Kujundav hindamine.....	25
7.6	Hindamine kirjeldavate sõnaliste hinnangute kaudu.	25
7.7	Numbriline hindamine	25
7.8	Mitteeristav hindamine	26
7.9	Kõrvalise abi kasutamine õppetöös	26
7.10	Järelevastamise ja järeltööde sooritamine	26
7.11	Kokkuvõtvad hindad	27
7.12	Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise.....	27
7.13	Õpilase järgmisse klassi üleviimine	28
7.14	Põhikooli lõpetamine.....	28
7.15	Käitumise ja hoolsuse hindamine.....	29
7.16	Hinnete ja hinnangu vaidlustamine	31
8	Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	31
8.1	Haridusliku erivajadusega õpilane	31
8.2	Hariduslike erivajaduste välja selgitamine	32
8.3	Tugisüsteem	32
8.4	HEVKO (haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija) ülesanded	32
8.5	Õpetaja ülesanded HEV-õpilase toetamisel.....	33
8.6	Klassijuhataja ülesanded	33
8.7	Koolipsühholoogi ülesanded.....	34
8.8	Eripedagoogi ülesanded.....	34
8.9	Sotsiaalpedagoogi ülesanded.....	35
8.10	Logopeedi ülesanne	35
8.11	HEV-õpilaste õppetöö korralduse põhimõtted	36
8.12	Märkamise	37
8.13	Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamine	37

8.14	Kooli poolt pakutav üldine tugi.....	37
8.15	Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatav tugi	38
8.16	Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart.....	39
8.17	Tugimeetme tulemuslikkuse hindamine	39
9	Lihtsustatud õppekava	40
9.1	Üldosa	40
9.2	Õppekeskkond.....	40
9.3	Õpilased, kellele rakendatakse lihtsustatud õppekava.....	40
9.4	Õppe- ja kasvatuseesmärgid	40
9.5	Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted	41
9.6	Õppe- ja kasvatustegevuse rõhuasetused ja taotletavad üldpädevused.....	42
9.7	Lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan	44
9.8	Hindamine	45
9.9	Põhikooli lõpetamine.....	45
10	Liikluskasvatuse ja ohutuse teemad kooliastmeti	46
10.1	Üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks	46
10.2	I kooliastme lõpuks õpilane	47
10.3	II kooliastme lõpuks õpilane.....	47
10.4	III kooliastme lõpuks õpilane.....	48
11	Karjääriõppe ja nõustamise korraldus	49
12	Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	50
13	Õpetajate koostöö ja õppetöö planeerimise põhimõtted.....	51
14	Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	51

1 Üldsätted

- 1.1 Nissi Põhikooli õppekava on dokument, mille alusel toimub õpe Nissi koolis (edaspidi Kool). Õppekava on kooli õppe- ja kasvatussüsteemi eesmärgistamise ja korraldamise alus, kirjeldades õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
- 1.2 Kooli õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast ja Vabariigi Valitsuse 20.102011.a määrusest nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“, kooli arengukavast, traditsioonidest, kogemustest ja ressurssidest.
- 1.3 Kooli õppekavas tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames ning kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
- 1.4 Kooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt. Väljundipõhise õppekava kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või -valdkonnas, perekonnas, tööl ja avalikus elus. Põhikooli lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4. Üldpädevused on valdkonna- ja aineülesed ja nende kujunemise tagamine õpilastele on koolis töötavate inimeste ühine eesmärk.
- 1.5 Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpitulemuste omandamisel ja kujundaval hindamisel. Õppe sisu, maht, meetodid ja hindamine tuletatakse õpiväljunditest. Õpetajal, lähtudes õpilase individuaalsusest, on vabadus ise otsustada õppeprotsessi korralduse üle. Hinnatakse seda, kuidas õpilased on õpiväljundid omandanud. Õpilastel lastakse demonstreerida õpitulemuste omandatust võimalikult erinevates olukordades tulenevalt õpitulemuste väljundverbist ja antakse soorituse kohta tagasisidet, tuues välja õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpitulemuste omandamist. See on õpilaskeskne lähenemine, mis peaks kaasa tooma õpilase teadlikkuse ja vastutuse tõusu.
- 1.6 Kooli õppekava koosneb järgmistest osadest:
  - õppekava üldosa;
  - ainevaldkondade õppeainete ainekavad, milles on esitatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu klassiti.

2 Kooli väärtused, eripära ning kooli õppe- ja kasvatusesmärgid

---

2.1 Kooli väärtused

- 2.1.1 Nissi Põhikooli moto on „Sild sinu tulevikku“.
- 2.1.2 Nissi Põhikooli missiooniks on luua tingimused kvaliteetse ja võimetekohase põhihariduse omandamiseks ning toetada iga õpilase eakohast ja individuaalset arengut, aidates kasvada hästi toime tulevaks inimeseks.
- 2.1.3 Nissi Põhikool on traditsioonide ja uuenduste vahel tasakaalu hoidev kaasaegne kool. Õppetöös kasutame uuenduslikke õpimeetodeid, mis toetavad iga õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut, õpioskusi, ettevõtlikkust ning loovust. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgiks on elus toime tuleva, loova ja ettevõtliku inimese kasvatamine.
- 2.1.4 Koolipere lähtub oma tegevuses põhikooli riikliku õppekava § 2 lõikes 3 sätestatud üldnimlikest ja ühiskondlikest alusväärtusest, milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste

vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

2.1.5 Kooli õppekava koostamisel, õppetööd ja huvitegevust kavandades ning igapäevases õppe- ja kasvatusprotsessis lähtume kuuest põhiväärtusest:

- **Mitmekeskine põhiharidus** - kooli väärtuseks on motiveeritud ja ennastjuhtivad õpilased ning õpetajad, kes tähtsustavad iga õpilase võimetekohast õppimist, vaimset ja kehalist arengut, luues seeläbi tingimused elukestva õppija kujunemiseks ja olles ise pidevas enesetäiendamise protsessis.
- **Kaasaegne õppekeskkond** - Meie koolis on väga head õpi- ja tehnoloogia võimalused, mis toetavad igati nii õpilase kui õpetaja arengut. Seeläbi on meie koolis aktiivsed ja uudishimulikud õpilased ja koostöövalmis õpetajad. Toetame hea emotsionaalse õhkkonna loomist tundides ja tunnivälisel ajal.
- **Hoolivus ja head suhted** - Oleme heatahtlikud ja ühtse kooliperena märkame, väärtustame ja toetame üksteist. Saame omavahel hästi läbi ning oskame omavahelisis erimeelsusi lahendada.
- **Traditsioonid** - Meie kooli traditsioonid aitavad süvendada kodu ja oma kooli tunnet ning on suunatud Eesti kultuuripärandi ja väljakujunenud traditsioonide säilitamisele. Aitavad hoida ja süvendada läbi koostöö oma kooli tunnet.
- **Avatus ja koostöö** - Teeme koostööd kogukonnaga, kaasame vanemaid ja vilistlasi ühistesse ettevõtmistesse ja erinevatesse kooli projektidesse.

2.2 Kooli eripära

2.2.1 Nissi koolis rakendatakse mitmekesiseid õppemeetodeid, mis toetavad õpilase õpimotivatsiooni ning annavad tugeva aluse elukestvaks õppimiseks. Õppetöö fookus on suunatud Eesti kultuuripärandi ja väljakujunenud traditsioonide säilitamisele. Koolis on olulisel kohal liikumise ja tervistlike eluviiside propageerimine ja toetamine.

2.2.2 Kooli eesmärgiks on VEPA meetodika rakendamine 1.-4. klassis, mis aitab luua positiivset ja õppimisele suunatud keskkonda klassis ning vähendab käitumise ja vaimse tervise probleeme.

2.2.3 Nissi koolis on loodud head võimalused õppetöö ja huvihariduse, sh klassiväliste tegevuste sidumiseks. Toetatud on kõikide õpilaste individuaalne areng läbi olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel osalemise ning tugisüsteemide tulemusliku rakendamise kaudu. Koolis tegutseb aktiivne õpilasesindus ja õpilased osalevad koolisündmuste korraldamises.

2.3 Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid

2.3.1 Nissi Põhikooli lõpetanud õpilane on omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused ja saavutanud riiklikes õpikavades esitatud õpitulemused:

2.3.1.1 Õppe- ja kasvatus aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4 esitatud üldpädevuste, § 7, § 9 ja § 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine.

2.3.1.2 Põhikooli lõpetamisel on omandatud õpitulemused kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega:

õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid, ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

- 2.3.1.3 Õpetuses ja kasvatuses pööratakse erilist tähelepanu eesti keele, kultuuri ja ajaloo õppele, kuna põhikooli riikliku õppekava § 3 lõike 7 alusel seisab Eesti kool eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.
- 2.3.2 Kool toetab õpilase individuaalset arengut:
  - 2.3.2.1 Kool aitab kaasa põhikooli õpilaste kasvatamisele loovateks mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
  - 2.3.2.2 Õpilasele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
  - 2.3.2.3 Koolis on loodud põhikooli õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
  - 2.3.2.4 Õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse. Õpilased on jõudnud selgusele oma huvides ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

3 Õppekorraldus

3.1 Õppe- ja kasvatus korra üldised alused

- 3.1.1 Kooli juhib direktor, õppe- ja kasvatustööd korraldab õppejuht.
- 3.1.2 Õppe- ja kasvatustööd toetavad huvitegevus ja tunnivälised tegevused, sh mitteformaalne õpe.
- 3.1.3 Koolis toimub 1.- 9. klassini traditsiooniline aineõpe. 1.- 4. klassi õpetaja on klassiõpetaja, kes viib läbi suurema osa klassi ainetundidest.
- 3.1.4 Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund, mis toimub koolis või väljaspool kooli õppekäiguna. Lubatud on ka muud õppevormid: projektitöö, õppepäev, iseseisev töö, õuesõpe, e-õpe või muu juhendatud õpe (iseseisva õppija päev).
- 3.1.5 Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini, kus õpilaste nädalakoormus vastab riiklikus õppekavas ettenähtud normidele.
- 3.1.6 Õpilaste hindamine toimub kooliastmeti erinevalt: I kooliastmes (1.-3.klass) ja 9. klassis on kooliaasta jaotatud 2 hindamisperioodiks:

- I hindamisperiood - 17,5 nädalat;
- II hindamisperiood - 17,5 nädalat.

II ja III kooliastmes (4.-9.klass) on kooliaasta jaotatud 3 hindamisperioodiks:

- I hindamisperiood - 12 nädalat;
  - II hindamisperiood - 11 nädalat;
  - III hindamisperiood - 12 nädalat.
- 3.1.7 Koolis on õpilasel võimalik õppida üldklassis, tõhustatud toe klassis ja eritoe klassis, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.
- 3.1.8 Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõike 7 alusel võib direktori ettepaneku alusel koolipidaja kehtestada valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad.
- 3.1.9 Õppeperioodid, hindamisperioodid ja koolivaheajad määratakse kuupäevaliselt õppeaasta üldtööplaanis.

3.2 Tunnijaotusplaan

- 3.2.1 Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv.
- 3.2.2 Tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslike nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele, on koostatud tunnijaotusplaan.
- 3.2.3 Tabel 1. Riiklikus õppekavas esitatud kohustuslike õppeainete, lisa- ja valikainete nädalatundide jaotus klassiti.
- 3.2.4 Lisatunnid on antud klassiti erinevalt:
- 1. klassis on üks lisatunnid antud matemaatikale, loodusõpetusele, tööõpetusele ning kehalisele kasvatussele (rahvatants).
  - 2. klassis on üks lisatunnid antud A-võõrkeelele, matemaatikale ja kehalisele kasvatussele (rahvatants).
  - 3. klassis on üks lisatund antud matemaatikale ja 0,5 tundi antud tööõpetusele
  - 4. klassis on üks lisatund antud matemaatikale, käsitöö ja kodundusele ning tehnoloogiaõpetusele. 0,5 tundi on antud A-võõrkeelele ja liiklusõpetusele.
  - 5. klassis on üks lisatund antud eesti keelele, matemaatikale, ajaloole ja õpioskustele.
  - 6. klassis on üks lisatund antud informaatikale ja kehalisele kasvatussele (rahvatants).
  - 7. klassis on üks lisatund antud informaatikale ja ennast juhtiva õppija tunnile.
  - 8. klassis on üks lisatund antud informaatikale.
  - 9. klassis on 0,5 tundi antud eesti keelele ja matemaatikale.

Õppeaine	1 kl	2 kl	3 kl	4 kl	5 kl	6 kl	7 kl	8 kl	9 kl
Eesti keel	6	7	6	5	4	3	2	2	2,5
Kirjandus					2	2	2	2	2
Inglise keel		1	3	3,5	3	3	3	3	3
Vene/soome keel					1	2	3	3	3
Matemaatika	4	4	5	5	5	5	5	4	4
Loodusõpetus	2	1	1	2	2	3	2		
Geograafia							1	2	2
Bioloogia							1	2	2
Keemia								2	2
Füüsika								2	2
Ajalugu					2	2	2	2	2
Inimeseõpetus					1	1	1	1	
Ühiskonnaõpetus						1			2
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2						
Käsitöö, tehnoloogia õpetus, kodundus				2	2	2	2	2	1
Kehaline kasvatus (liikumisõpetus)	1	2	3	3	3	2	2	2	2
Informaatika						1	1	1	
Liiklusõpetus				0,5					
Valikaine	1	1			1	1 (rt)	1		
Tugitund	1	1	1	1					
KOORMUS	20	23	25	25	28	30	30	32	32

3.3 Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetus või õppemahtudes tehtud erisused ja nende tegemise põhjendused

- 3.3.1 I kooliastmes rakendatakse lõimitud aineõpet kunstis ja tööõpetuses ning loodus- ja inimeseõpetuses. I kooliastme lõpuks taotletavate õpitulemuste saavutamiseks ja ainete õppesisu koostamisel on aluseks arvestuslik kunsti ja tööõpetuse nädalatundide koondarv kooliastmes 9 õppetundi nädalas ning loodus- ja inimeseõpetuse nädalatundide koondarv kooliastmes 6,5 õppetundi nädalas.
- 3.3.2 1.-4. klassis toimub muusikaõpetuse aineõpe osaliselt rühmades, et pakkuda võimetekohast õpet ja selle kaudu tõsta õpimotivatsiooni. Olulisel kohal on pakkuda võimekamatele õpilastele õpikeskkonda, mis tagab nende ainealase edukuse. Rühmadesse jagunemine toimub õpilase võimekuse ja aineõpetaja ettepaneku alusel. Vajadusel toimuvad vestlused õpilase ja lapsevanemaga.
- 3.3.3 Tehnoloogia ainevaldkonnas on jaotatakse õpilased klassijuhataja ja aineõpetajaga koostöös kahte gruppi, arvesse võttes õpperuumide ja õppevahendite tingimusi. I poolaastal (17,5 n) on üks grupp käsitöös ja kodunduses ja teine grupp tehnoloogiaõpetuses ning vahetus toimub õppeaasta teisel poolaastal.

3.4 Valikainete ja võõrkeelte valik

- 3.4.1 Valikained põhikoolis on kooli valik ning nende õpetamine toimub vaba tunniressursi arvelt, pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 sätestatud suurimat lubatud õppekoormust nädalas.
- 3.4.2 Vaba tunniressursi arvelt õpetatakse eesti keelt, võõrkeeli, matemaatikat, loodusõpetust, ajalugu, kehalises kasvatuses toimuvad I ja II kooliastmes rahvatantsutunnid.
- 3.4.3 Valikained on liiklusõpetus 4. klassis, rahvatants 1., 2. ja 6. klassis, ennast juhtiv õppija 5. ja 7. klassis ja informaatika 6, 7. ja 8. klassis.
- 3.4.4 A-võõrkeelena õpetatakse inglise keelt.
- 3.4.5 B-võõrkeelena õpetatakse vene keelt ja soome keelt.

3.5 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

- 3.5.1 Õpetaja valikul ja algatusel võib lõimida kõiki õppeaineid erinevate keeltega, kusjuures õppekavas kindlaksmääratud aine õppekeel sellest ei muutu. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuste saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada aine õppekeelest erinevas keeles õppematerjale (sh õpilase koduses keeles) või teatud tunni etappides keele vahetust (nt reflektatsioonifaasis).

3.6 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

3.6.1 Läbivate teemade rakendamine

3.6.1.1 Õpetuses ja kasvatuses käsitleme läbivaid teemasid, mis on esitatud põhikooli riiklikus õppekava § 14 lõikes 3:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine,
- keskkond ja jätkusuutlik areng,
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus,
- kultuuriline identiteet,
- teabekeskond,
- tehnoloogia ja innovatsioon,
- tervis ja ohutus,
- väärtused ja kõlblus.

3.6.1.2 Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on ainevaldkonnaülelised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

3.6.1.3 Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

3.7.1.3.1 koolikeskkonna korralduses - kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

3.7.1.3.2 aineõppes - läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppes sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainetülelised, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte;

3.7.1.3.3 valikainete valikul - valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

3.7.1.3.4 läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös - õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle

loovtöö valikul, mida tehakse iseseisvalt või rühmatööna;

- 3.7.1.3.5 huvitegevuses - korraldatakse võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevusest, huvitegevusest ning osaletakse piirkondlikes, maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3.6.2 Lõimingu rakendamine

- 3.6.2.1 Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse elu konteksti aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.
- 3.6.2.2 Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus. Õppe lõimingu taotlevad tunnivälised ja ülekoolilised tegevused ja üritused kavandatakse õpetajate poolt koostöös iga õppeaasta alguses. Need kajastuvad kooli üldtööplaanis ning õpetaja arvestab nendega oma tööd planeerides.
- 3.6.2.3 Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad, ja antakse juhatust selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguveestluste kaudu. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatuna õppetegevusena.

4 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

---

- 4.1 Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §17 lõike 4 ja „Põhikooli riikliku õppekava“ § 15 lõike 9 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekava määratud õpitulemusi.
- 4.2 Kooli õppekavavälise õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele

- võimaluse ennast teostada, saada selgust edasiste õpingute osas ning teha sihikindlamaid karjäärivalikuid. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.
- 4.3 Kui kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatakse koolis õpetatava osana, siis peab olema aru saada, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatud.
- 4.4 Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus kooli õppekavavälise õpingute või tegevuste arvestamiseks. Aineõpetaja ja direktoriga kooskõlastatud õpingute/kursuste eest võib taotleda koolipoolset osalustasu hüvitamist, tagasiulatuvalt kulusid ei hüvitata. Vajadusel nõustab õppejuht õpilast või piiratud teovõimega õpilaste puhul vanemat taotluse esitamiseks ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamiseks.
- 4.5 Kooli õppekavavälise õpingute või tegevuste arvestamiseks kaasab direktor vastava aine õpetaja. Aineõpetaja pädevuses on välja selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused võimaldavad kooli õppekavas esitatud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane. Aineõpetajal on ka pädevus hinnata saavutatud õpitulemusi ning vajadusel teisele hinded viieballi süsteemi.
- 4.6 Kooli õppekavavälise õpingute või tegevuste arvestamine ja hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla töönäidised või kirjutatud projektid, õpisoorituse tõend või hinneteleht, juhendaja hinnang, õppeaine/kursuse kava, kus on kirjas õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides jms. Koolil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalid ei ole piisavad õpitulemuste omandamise tõendamiseks.

5 Üldpädevuste kujundamine ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

---

- 5.1 Üldpädevusi kujundatakse kooliastmes taotletavate pädevuste kaudu. Igas kooliastmes arendatakse digipädevusi vastavalt riiklikus õppekavas digipädevuste määratluses ettenähtud kujul.
- 5.2 Kooli õppekava taotleb õpilastel üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist. Üld- ja valdkonnapädevused ning õppeainepädevused kujunevad õppetundides, samuti projektide, kooli sündmuste ja kodukorra täitmise kaudu.
- 5.3 Õppeainepädevus kujuneb kõigi õppeainete omandamisel peamiselt meetodite valiku kaudu ning saavutatud õpitulemuste alusel. Taotletavad õppeainepädevused määratletakse ainekavas kooliastmeti. Valdkonnapädevused on Nissi Põhikooli õppekavas lahti kirjutatud ainekavades.

5.1.1 I kooliastme pädevused

5.3.1.1 Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist;
- on viisakas, täidab lubadusi;
- teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- käitub loodust hoidvalt; austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb
- selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

- oskab ilu märgata ja hinnata.
- 5.3.1.2 Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- oskab vältida ohtlikke olukordi ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
  - teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema;
  - hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
  - hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.
- 5.3.1.3 Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse ja teistesse rahvustesse lugupidavalt.
- 5.3.1.4 Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
  - oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas;
  - oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
  - oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada;
  - oskab koostada päevakava ja seda järgida;
  - suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
  - oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada;
  - oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning
  - lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.
- 5.3.1.5 Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- oskab suhelda eakaaslaste ja täiskasvanutega;
  - omab oskusi suuliseks ja kirjalikuks suhtlemiseks;
  - mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.
- 5.3.1.6 Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.
- 5.3.1.7 Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- osaleb ühistegevustes, suudab luua ideid ja ellu rakendada, oskab teha valikuid ning vastutab võetud kohustuste täitmise eest.
- 5.3.1.8 Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- kasutab digitehnoloogiat õppimiseks ja suhtlemiseks;
  - oskab leida digivahendite abil infot osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumite loomisel ja kasutamisel;

- kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid;
- on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

5.3.2 Õppe ja kasvatus rõhuasetused I kooliastmes

5.3.2.1 Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöök. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

5.3.2.2 Esimeses kooliastmes keskendutakse

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimise ja õppimisele;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele,
- esmaste digipädevusega seotud oskuste arendamisele ainetundides (1. klassis vähemalt 17 tundi ja 2.-3. klassis vähemalt 30 tundi õppeaastas).

5.3.2.3 Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

5.3.3 II kooliastme pädevused

5.3.2.4 Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- hindab sõbralikke inimsuhteid, suhtub lugupidavalt kaasinimestesse, peab kinni kokkulepetest, vastutab oma tegude eest;
- väärtustab oma rahva kultuuri ning suhtub teiste rahvaste kultuuri eelarvamuste vabalt ning lugupidavalt;
- väärtustab säästvat eluviisi;
- väärtustab kunstiloomingut ja suudab end kunstivahendite abil väljendada.

5.3.2.5 Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- teab ja järgib üldkehtivaid käitumistavasid;
- oskab teha rühmatööd;
- suhtub lugupidavalt inimeste kultuurilistesse ja psühhosotsiaalsetesse erinevustesse.

5.3.2.6 Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
  - suudab mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi,
  - suudab analüüsida oma käitumist erinevates olukordades.
- 5.3.2.7 Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:
- suudab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab kasutada eakohaseid õpivõtteid (sh paaris- ja rühmatöövõtteid);
  - oskab leida vajalikku infot erinevatest allikatest, seda tõlgendada ja kasutada;
  - oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste;
  - suudab iseseisvalt kavandada ja täita õppeülesandeid;
  - oskab esitada küsimusi ja leida neile vastuseid.
- 5.3.2.8 Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta;
  - tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes lihtsamates suhtlusolukordades;
  - oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina, on teadlik sealsetest ohtudest.
- 5.3.2.9 Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane:
- on omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse;
  - oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
  - suudab kirjeldada ümbritsevat maailma kasutades loodusteaduslikke mudeleid;
  - oskab kasutada arvutit ja internetti kui töövahendit.
- 5.3.2.10 Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:
- oskab oma tegevust kavandada, rakendada ja korrigeerida;
  - omab üldist ettekujutust töömaailmast;
  - vastutab võetud kohustuste täitmise eest;
  - julgeb esitada oma ideid ja väljendada oma eriarvamust.
- 5.3.2.11 Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:
- kasutab digitehnoloogiat õppimiseks ja suhtlemiseks;
  - oskab leida digivahendite abil infot osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumite loomisel ja kasutamisel;
  - kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid;
  - on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
  - järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

5.3.4 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

5.3.4.1 II kooliastmes keskendutakse

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;

- huvitegevuse võimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

5.3.5 III kooliastme pädevused

5.3.5.1 Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri, omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teisest rahvusest inimesesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt.

5.3.5.2 Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on teadmishimuline, oskab õppida;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;
- oskab püstitada küsimusi ja leida neile vastuseid.

5.3.5.3 Sotsiaalse pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- suudab lahendada suhtlemisprobleeme;
- oskab teha koostööd erinevates rühmades;
- mõtleb loovalt, süsteemselt ja kriitiliselt, on avatus enesearendamisele.

5.3.5.4 Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning
- elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest, on füüsiliselt aktiivne.

5.3.5.5 Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.

5.3.5.6 Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika, ruumiline mõtlemine) ja mudelite kasutamist;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tuttavat tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult ohutult kasutada.

5.3.5.7 Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale;
- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- omab algatusvõimet ja võtab vastutuse oma tegude eest.

5.3.5.8 Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- kasutab uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning hindab selle asjakohasust ja usaldusväärsust;
- osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumite loomisel ja kasutamisel;
- kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades;
- on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

5.3.6 Õppe ja kasvatuses rõhuasetused III kooliastmes

5.3.6.1 III kooliastmes on õppe ja kasvatuses põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

5.3.6.2 Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele,
- eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

5.3.7 Üldpädevuste kujundamise ja õppekeskkonna mitmekesistamise tegevuste üldised alused

5.3.7.1 Õppekava rakendamiseks, väärtushoiakute ja üldpädevuste kujundamiseks ning õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud tegevused ja üritused, mis arendavad ka

- loovust,
- esinemisjulgust,
- koostööd,
- organiseerimisoskust,
- kaasamist,
- teistega arvestamist.

5.3.8 Õppekäigud

5.3.8.1 Eesmärk on kinnistada teadmisi ja laiendada silmaringi järgmiste õppekäikude kaudu:

- osaletakse võimalusel rahvusvahelistes õpirände projektides kultuuriõppekäigud (muuseumid, teatrid, vaatamisväärsused),
- loodusõppekäigud (matkarajad, looduspargid),
- liikumisharrastust toetavad tegevused igas kooliastmes (uisutamine, ujumine, suusatamine, seikluspark jms).

5.3.9 Tähtpäevalised üritused

5.3.9.1 Eesmärk: kannavad oma kooli vaimsust, säilitavad ja annavad edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

5.3.9.2 Kooli tähtpäevalised üritused on:

- kooliaasta avaaktus,
- õpetajate päev,
- kooli sünnipäev,
- Eesti Vabariigi aastapäev,
- emakeelepäev,
- lõpukella aktus,
- kooliaasta lõpuaktus,
- 9. klassi koolilõpu aktus.

5.3.10 Traditsioonilised ühisüritused

5.3.10.1 Eesmärk: kaasata kogu koolipere osalema ühistegevusse, mis tekitab meietunde.

5.3.10.2 Kooli traditsioonilised ühisüritused on:

- ülekooliline õpilasloomingu üritus,
- jüriööjooks,
- õpimaraton,
- sõbrapäev,
- spordipäevad.

5.3.11 Rahvakalendri tähtpäevad

5.3.11.1 Eesmärk: tähtsustada ja hoida elus rahvakultuuri tähtpäevi, teadvustada nende sisu ja mõtet.

5.3.11.2 Koolis tähistatavad rahvakalendri tähtpäevad on:

- kadripäev,
- mardipäev,

- adventiaeg ja jõulud,
- vastlapäev,
- lihavõtted.

5.3.12 Koostööpartnerid

5.3.12.1 Väljaspool koolimaja toimuvad üritused koostöös kauaaegsete koostööpartneritega:

- Riisipere Kultuurimaja - kultuuriüritused;
- Riisipere Raamatukogu - kirjandusüritused;
- MTÜ Muusikaselts Nissi Trollid - pilliõpe ja kontserdid;
- MTÜ Ellamaa Loodusselts - loodusmatkad ja keskkonnaprojektid;
- hoolekogu - pereüritused.
- Riisipere Noortekeskus - tunnivälised tegevused ja ühisüritused.

5.3.13 Huviring

5.3.13.1 Igal Nissi kooli huviringil on õppekava rakendamist toetav eesmärk ja väljund, et anda lisaväärtust koolielule.

- Kunsti- ja loovuseringid, mille eesmärgiks on loovuse arendamine ja koolikeskkonna kaunistamine.
- Liikumis- ja spordiringid, mille eesmärgiks on tervislike eluviiside ning liikumise propageerimine ja spordivõistlustel osalemine.
- Muusikaringid, mille eesmärgiks on loovuse ja musikaalsuse arendamine ning kooli ürituste muusikaline saade.
- Reaalainete- ja infotehnoloogiaringid - mille eesmärgiks on paralleelselt kooliprogrammiga käsitleda teemasid süvendatult, tekitada huvi, täiendada teadmisi ja arendada oskusi reaalainetes ja infotehnoloogias.

5.3.13.2 Ülekoolilised projektid ja traditsioonilised üritused/sündmused kajastuvad õppeaasta üldtööplaanis ja õpetajate töökavades.

5.3.13.3 Õpilaste maksimaalseks kaasamiseks ning ürituste korraldamiseks ja/või ettevalmistamiseks saab kasutada ülekooliliselt samal aja toimuvat klassijuhataja tundi.

5.3.13.4 Õpilaste tunnustamiseks ning informatsiooni edastamiseks toimuvad kord nädalas ülekoolilised kogunemised.

6 Loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

---

6.1 Mõiste ja eesmärgid

6.1.1 III kooliastmes teevad Nissi Põhikooli õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeineid lõimiva loovtöö.

6.1.2 Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja koostöö oskust. Loovtöö koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.

6.1.3 Loovtöö eesmärgiks on:

6.1.3.1 pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;

- 6.1.3.2 toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- 6.1.3.3 arendada õpilase kriitilist mõtlemist;
- 6.1.3.4 arendada õpilase eneseväljendus- ja esinemisoskust;
- 6.1.3.5 toetada õpilase analüüsi- ja argumenteerimisoskuse arengut.

6.2 Loovtöö liigid

- 6.2.1 **Uurimistöö** on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub uuritavale teemale või probleemile ning toetub algallikatele. Uurimistöö eesmärk on saada täpsemat teavet uuritava teema või probleemi kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimistöö sisaldab probleemi püstitust ja lahendust ning teatud nähtuste või andmete analüüsi. Uurimistöö peaks olema analüüsiva iseloomuga, olulised on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.
- 6.2.2 **Projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö, ülesanne, vm ettevõtmine. Projekt annab hea võimaluse valitud teema(de)l viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekti läbiviimine annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja muid elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projektis võib kasutada ka erinevaid loovtöö liike, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm.
- 6.2.3 **Loominguline töö** (kunsti- või käsitöö, heliteos vms) sisaldab uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilas(t)e omalooming. Kunstitöö võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, tantsukava, tegevuskunst jne.

6.3 Loovtöö korralduse üldpõhimõtted

- 6.3.1 Õppenõukogu:
  - teeb direktorile ettepanekud hindamiskomisjoni liikmete ja loovtöö korralduse osas.
- 6.3.2 Direktor kinnitab:
  - loovtööde teemad ja juhendajad;
  - loovtööde kaitsmise aja;
  - loovtööde hindamiskomisjoni koosseisu.
- 6.3.3 Õppejuht:
  - on loovtöö üldise korralduse koordineerija;
  - korraldab V õppeperioodil 7. klassi õpilastele infotunni, kus tutvustatakse loovtööle esitatavaid nõudeid ja tähtaegu.
- 6.3.4 Klassijuhataja:
  - tutvustab õpilastele ja lapsevanematele loovtöö olemust, erinevaid võimalusi nende teemade käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu;
  - koordineerib õpilaste loovtööde koostamise protsessi;
  - kooskõlastab õpilase poolt esitatud loovtöö teema ja juhendaja.
- 6.3.5 Juhendaja:
  - aitab õpilast teema valikul;
  - aitab õpilast tegevusplaani ja ajakava koostamisel;
  - soovitab kirjandust ja annab suuniseid tööks vajaliku info leidmisel;
  - jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele;

- jälgib ajakava täitmist;
  - nõustab õpilast kaitsmisettekande edukaks läbiviimiseks;
  - täpsustab rühmatöös iga rühmaliikme täpse tööpanuse;
  - annab omapoolse hinnangu töö valmimise kohta;
  - kajastab loovtöö protsessi eKoolis,
  - suunab silmapaistvate loovtööde autoreid osalema konverentsidel, konkurssidel jne.
- 6.3.6 Loovtöö juhendaja on üldjuhul aineõpetaja. Loovtöö juhendamisse võib kaasata ka loovtöö teemat valdavat spetsialisti.
- 6.3.7 Ühe juhendaja soovituslik koormus on maksimaalselt 3 juhendatavat või kuni 2 rühma. Õpetaja kohtub juhendatavatega vastavalt vajadusele, lähtudes ajakavast, kuid mitte vähem kui viiel korral. Kohtumised tuleb õpilasel aegsasti kokku leppida ja leida mõlemale sobiv aeg õpetaja tööaja piires.
- 6.3.8 Hariduslike erivajadustega õpilastele võib juhendaja ettepanekul ja direktori otsusega võimaldada erivajadusest tulenevaid eritingimusi loovtöö läbiviimiseks, vormistamiseks, kaitsmiseks ja hindamiseks.
- 6.3.9 Loovtöö, kus kasusaajad on kooli õpilased või esindatakse kooli, kulude kompenseerimist võib taotleda kooli eelarvest. Selleks tuleb kooli direktorile koos loovtöö esialgse töövariandiga esitada vastavasisuline taotlus.

6.4 Loovtöö läbiviimise ajakava

- 6.4.1 Loovtöö viiakse läbi III kooliastmes, üldjuhul 8. klassis.
- 6.4.2 7. klassi V õppeperioodil tutvustab õppejuht õpilastele loovtöö teemasid, erinevaid võimalusi nende teemade käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu.
- 6.4.3 Hiljemalt 7. klassi V õppeperioodi lõpuks valivad õpilased või rühm sõltuvalt teemavaldkonnast juhendaja, kellega koos sõnastatakse lõplik teema.
- 6.4.4 Loovtöö teema ja juhendaja kooskõlastatakse klassijuhataja juures hiljemalt 7. klassi lõpuks.
- 6.4.5 8. klassi I õppeperioodi lõpuks esitatakse klassijuhatajale kooskõlastamiseks loovtöö esialgne töövariant (pealkiri, töö eesmärk, esialgne ajakava ja planeeritav tulemus) ja vajadusel loovtöö eelarve.
- 6.4.6 8. klassi II õppeperioodi lõpuks kinnitab direktor loovtööde teemad ja juhendajad, hindamiskomisjoni koosseisu ja kaitsmiskuupäevad.
- 6.4.7 8. klassi IV-V õppeperioodil toimub loovtööde kaitsmine ja hindamine vastavalt kehtivale üldtööplaanile.

6.5 Raport

- 6.5.1 Loovtöö valmimisel koostab õpilane või rühm tehtud tööst kokkuvõtva raporti, mis koosneb järgmistest osadest:
- 6.5.1.1 tiitelleht
- tiitellehele kirjutatakse kooli nimi, töö pealkiri, autor, juhendaja, aasta;
- 6.5.1.2 sisukord
- sisukord koosneb töö jaotuse pealkirjadest ja lehekülje numbritest;
- 6.5.1.3 sissejuhatus - kuni 1,5 lehekülge
- sissejuhatus sisaldab teema valiku põhjendust, töö eesmärki ning selle saavutamise teid ja võtteid. Heaks tooniks on kõigi tööde valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine;

- 6.5.1.4 põhiosa - kuni 5 lehekülge
  - põhiosas antakse selgitus sissejuhatuses tõstatatud eesmärkide kohta. Põhiosa annab ülevaate loovtööna valminud eseme(te), töövõtete ja materjalide ajaloolisest taustast, kirjeldatakse töö valmimise protsessi, kasutatud materjale, töövahendeid ja meetodeid. Kollektiivselt tehtud töö puhul on põhiosas kirjas ka iga õpilase panus;
- 6.5.1.5 kokkuvõte - kuni 1,5 lehekülge
  - kokkuvõttes antakse hinnang tehtud tööle ning sellele, mida töö valmimise käigus õpiti. Kas töö täitis eesmärgi? Mis läks teisiti kui kavandati? Millised olid raskused? Milliseid uusi küsimusi/ideid tekkis, mida võiks edasi uurida/arendada? Kokkuvõttes ei esitata enam uusi andmeid ega fakte ega viidata kirjandusele;
- 6.5.1.6 kasutatud kirjanduse loetelu
  - loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, mida töö käigus kasutati ja millele on viidatud. Kasutatud allikaid peab olema vähemalt kaks;
- 6.5.1.7 lisad
  - lisadeks on tööd täiendav või illustreeriv materjal (joonised, tabelid, küsimustikud, diagrammid, fotod jm.). Lisad pealkirjastatakse ja tähistatakse Lisa 1, Lisa 2 jne.
- 6.5.2 Loovtöö raport koostatakse korrektses kirjakeeles, see on stiililt neutraalne ja emotsioonideta.
- 6.5.3 Loovtöö kirjalikud osad vormistatakse vastavalt Nissi Põhikooli kirjalike tööde vormistamise nõuetele (Lisa 1).

6.6 Kaitsmine

- 6.6.1 Loovtöö lõpeb kaitsmisega. Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt nädal enne kaitsmist esitada hindamiskomisjonile loovtöö raport koos juhendajapoolse hinnanguga. Loovtöö raport tuleb esitada A4 formaadis pehmes kiirkõitjas ühes eksemplaris ja elektrooniliselt. Loovtöö raport koos juhendaja hinnanguga esitatakse õppejuhile. Loovtöö säilitatakse koolis ainult asutusesiseseks kasutamiseks. Võimalusel tuleb esitada ka valminud loovtöö praktiline osa. Loovtöö kaitsmiseks esitab õpilane kuni 10-minutilise suulise kaitsmisettekande. Ettekannet on soovitatav näitlikustada audiovisuaalsete vm vahenditega. PowerPointi või muu sarnase tarkvara esitluse koostamisel tuleb kasutada ühte slaidi ühe põhiidee edasiandmiseks, illustratsioonid ja taust peavad olema vastavuses. Slaididelt ei tohi puududa kasutatud materjali puhul ka viited autorlusele. Kollektiivse töö puhul osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.
- 6.6.2 Kaitsmisettekandes õpilane:
  - selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut,
  - tutvustab kasutatud meetodit/meetodeid,
  - esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti,
  - annab hinnangu oma töö protsessile ja resultaadile.
- 6.6.3 Kui õpilane mingil põhjusel ei saa kinnitatud kuupäeval loovtöö esitada või kaitsmisel osaleda, esitab lapsevanem juhendajaga kooskõlastatult kooli juhtkonnale põhjendatud taotluse uue kaitsmiskuupäeva määramiseks.

6.7 Loovtöö hindamine

- 6.7.1 Loovtööle ja selle esitlemisele annavad koondhinnangu juhendaja ja hindamiskomisjoni liikmed. Loovtöö hindamisel arvestatakse töö tegemise protsessi, sisu, vormistamist ja õpilase esinemist töö kaitsmisel (Lisa 2). Komisjon teatab loovtöö tulemuse samal päeval.
- 6.7.2 Loovtööd hinnatakse mitmeeristavalt (A= arvestatud, MA= mittearvestatud).
- 6.7.3 Loovtöö teostamise ja kaitsmise ebaõnnestumise korral antakse õpilasele võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitlemiseks enne õppeaasta lõppu.
- 6.7.4 Juhendaja kannab loovtöö hinde eKooli aastahindena. Loovtöö pealkiri ja hinnang kantakse klassitunnistusele. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistuse hinnetelehele.

7 Õpilaste hindamise korraldus

7.1 Hindamise alus

- 7.1.1 Nissi Põhikooli õpilase hindamise, sellest teavitamise, hinnete ja hinnangute vaidlustamise, järgmisesse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise, koolist väljaarvamise ja kooli lõpetamise kord lähtub põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ja põhikooli riiklikust õppekavast, kooli õppekavast, kodukorrast ja põhikirjast.
- 7.1.2 Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
- 7.1.3 Õpilase hindamisel võrreldakse tema ainealaseid teadmisi ja oskusi ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

7.2 Hindamise eesmärk

- 7.2.1 Hindamisega antakse õpilasele tagasisidet tema õppe edukuse ja arengu kohta.
- 7.2.2 Hindamise eesmärk on
  - suunata õpilasi kujunema ennastjuhtivaks õppijaks,
  - innustada ja suunata õpilasi sihikindlalt teadmisi omandama ja hoolikalt õppeülesandeid täitma,
  - toetada lapse individuaalset arengut ja enesehinnangu kujunemist,
  - suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel,
  - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
  - arendada õpilase eneseanalüüsi oskust,
  - anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ja põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks ja toetada edasise haridustee valikut.

7.3 Hindamisest teavitamine

- 7.3.1 Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav õpilasele, tema vanematele või seaduslikele esindajatele ja õpetajale ning on avalikustatud kooli kodulehel.
- 7.3.2 Hindamisperioodi algul teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks ainekavast tulenevad õppeaine nõudmised ning hindamise korralduse.
- 7.3.3 Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.

- 7.3.4 Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.
- 7.3.5 Lapsevanemal on õigus saada soovi korral teavet oma lapse hinnete kohta aineõpetajalt ja klassijuhatajalt. Teavet edastatakse lastevanemate üldkoosolekul, klassi lastevanemate koosolekul, eKoolis ja vajadusel ka individuaalselt.
- 7.3.6 Õpilase hinded tehakse teatavaks eKooli kaudu. Lapsevanema soovi korral teavitatakse teda õpilase hinnetest hinnetelehe kaudu.
- 7.3.7 Aineõpetaja kannab e-päeviku elektroonsesse klassipäevikusse vastava aine tunnid, õpiülesanded, hinded, tähised jm tundidega seonduva info.
- 7.3.8 Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Harjutavaid kirjalikke töid kontrollib, parandab ja hindab õpetaja valikuliselt.
- 7.3.9 Õpitulemuste omandamist kontrollivate kontrolltööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste aineõpetajatega.

7.4 Teadmiste ja oskuste hindamine

- 7.4.1 Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust kooli õppekavas, sh ainekavades, esitatud nõuetele.
- 7.4.2 Spetsiifiliste osaoskuste hindamisel lähtub vastava aine õpetaja ainekavas määratletud hindamise põhimõtetest. Õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste (sh vilumuste) hindamisel võrreldakse neid õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.
- 7.4.3 Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppeprotsessi jooksul (protsessihindamine) kui ka õppeteema (tulemushindamine) lõppedes.
- 7.4.4 Protsessihindamisel võtab õpetaja arvesse õpilase arengut ja võimeid, tal on õppeprotsessis kujundav ning tagasisidet andev roll.
- 7.4.5 Erinevatest protsessihinnetest on õpetajal õigus kujundada üks ulatusliku töö hindega võrdne hinne. Siia alla kuulub suuline küsitlus, kirjalik töö sh tunnikontroll, praktiline töö, kodutöö, aktiivsus ja töö tunnis, vihikuhinne.
- 7.4.6 Tulemushindamine annab õpilasele ja õpetajale ülevaate teatud teema õpitulemustest kui tervikust, võrdlusvõimaluse õppekavas olevaga ning võimaluse põhjalikumaks analüüsiks ning töö edasiseks planeerimiseks. Siia alla kuuluvad kontrolltöö, test, arvestus, uurimus, referaat, loovtöö, projekt, praktiline töö.
- 7.4.7 Õpitulemuste omandamist kontrollivate ulatuslike tööde (edaspidi kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajate ja õpilastega nii, et klassil ei oleks ühes õppepäevas rohkem kui üks kontrolltöö ja ühes õppenädalas rohkem kui kolm kontrolltööd.
- 7.4.8 Tulemushindega seotud töö toimumist kajastatakse e-päeviku kontrolltööde plaanis hiljemalt üks nädal enne töö toimumist. Õpetaja, kes esimesena fikseeris e-päevikus oma õppeaines nimetatud töö, saab õiguse selle läbiviimiseks.
- 7.4.9 Õppeperioodi hinded pannakse välja hindamisperioodi viimasel päeval (erisused kooskõlastatakse õppejuhiga).

- 7.4.10 Õppeaine nõutavad teadmised ja oskused on määratletud kooli õppekava vastava aine ainekavas, mis on elektroonsed, ning millega on võimalus tutvuda kooli kodulehel.
- 7.4.11 Õppeperioodi algul teeb iga õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise tingimused ja vormi.

7.5 Kujundav hindamine

- 7.5.1 Koolis kasutatakse kujundavat hindamist, mis on õppetöö kestel toimuv kirjalik või suuline tagasiside. Hindamise käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Õpilasele antakse tagasisidet tema seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 7.5.2 Kujundava hindamise eripära on, et õppija saab oma tööd saadud tagasiside põhjal veel enne kokkuvõtet hindamist parandada.
- 7.5.3 4.-9. klassis on kujundava hindamise osana esitatava kirjeldava tagasiside tähtsuseks eKoolis märges K.

7.6 Hindamine kirjeldavate sõnaliste hinnangute kaudu.

- 7.6.1 Hindamine 1., 2. ja 3. klassis toimub kirjeldavate sõnaliste hinnangute kaudu, millel puudub numbriline ekvivalent. Sõnalised hinnangud annavad teavet õpilase arengu, õppeprotsessis osalemise, õpioskuste kujunemise ja õpitulemuste kohta.
- 7.6.2 1.-3. klassis on kirjeldavate sõnaliste hinnangute tähtsuseks eKoolis märges K.

7.7 Numbriline hindamine

- 7.7.1 4.-9. klassi õpilaste hindamisel kasutatakse numbrilist hindamist viiepallisüsteemis ja vajadusel lisatakse selgitus.
- 7.7.2 Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppealuseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.
- 7.7.3 Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppealuseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.
- 7.7.4 Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisele õppimisele või edasises elus.
- 7.7.5 Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisele õppimisele või edasises elus.
- 7.7.6 Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisele õppimisele või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

- 7.7.7 Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et
- hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust,
  - hindega „4” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75-89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust,
  - hindega „3” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50 -74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust,
  - hindega „2” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20-49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust,
  - hindega „1” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 0-19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 7.7.8 Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega «nõrk». Maha kirjutamist või kõrvalise abi kasutamist arvestatakse õpilase käitumise hindamisel.

7.8 Mitteeristav hindamine

7.8.1 Kooli valikainete

- 4. klassi liiklusõpetus,
- 5. klassi õpioskused,
- 7. klassi ennastjuhtiv õppija,

hindamisel kasutatakse hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”.

7.8.2 Hinde „arvestatud“ (eKoolis „A“) saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust saab lugeda vähemalt piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele (50-100%).

7.8.3 Hinde „mittearvestatud“ (eKoolis „MA“) saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust ei saa lugeda piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele (0-49%).

7.9 Kõrvalise abi kasutamine õppetöös

7.9.1 Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.

7.9.2 Tehisintellektipõhiste rakenduste kasutamine on käsitletav kõrvalise abina, kui see ei ole selgesõnaliselt osa ülesandest.

7.9.3 Kui tehisintellekti abi kasutamine on lubatud, tuleb sellele viidata vastavalt töö juhendile.

7.10 Järelevastamise ja järeltööde sooritamine

7.10.1 Kõik õpilase poolt sooritamata/esitamata teadmiste ja oskuste hindamised tähistatakse eKoolis märkega „J“ ja need on õpilasel vaja järele vastata. Järelevastamine toimub kokkuleppel aineõpetajaga. Kui õpilane ei ole kokkulepitud tähtajaks nõutavaid arvestuslikult hinnatavaid ülesandeid täitnud, muudetakse eKoolis sümbol „J“ hindeks „1”.

7.10.2 Kui õpilase teadmisi on hinnatud hindega „2“ või „1“, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks. Järelevastamine toimub kokkuleppel aineõpetajaga.

- 7.10.3 Kui õpilase hindamisperioodi hinne on jäetud mõjuvatel põhjustel välja panemata, on õpilasel kohustus materjal järele vastata aineõpetajaga kokkulepitud ajal, kuid hiljemalt õppeaasta lõpuks.

7.11 Kokkuvõtavad hinded

- 7.11.1 Õpilaste hindamine toimub kooliastmeti erinevalt: I kooliastmes (1.-3.klass) ja 9. klassis on kooliaasta jaotatud 2 hindamisperioodiks:

- I hindamisperiood - 17,5 nädalat;
- II hindamisperiood - 17,5 nädalat.

II ja III kooliastmes (4.-8.klass) on kooliaasta jaotatud 3 hindamisperioodiks:

- I hindamisperiood - 12 nädalat;
- II hindamisperiood - 11 nädalat;
- III hindamisperiood - 12 nädalat.

- 7.11.2 1.-3. klassis kasutatakse õpitulemuste hindamisel osaoskuste kokkuvõtlikku hindamist. Osaoskuste omandamise taset kirjeldatakse järgmiste lausetega:

Omandatud, saad hästi hakkama,
Omandatud osaliselt, tuled toime,
Omandatud abiga,
Omandamata, ei tule toime,
Õppetegevuses ei osale.

- 7.11.3 4.-9. klassi õpilaste kokkuvõtval hindamisel kasutatakse numbrilist hindamist viiepallisüsteemis või mitteristavat hindamist.

- 7.11.4 Hindamisperioodi hinne või hinnang pannakse välja hindamisperioodi lõpul antud hindamisperioodi jooksul saadud hinnete või hinnangute alusel.

- 7.11.5 Õpilasele, kelle perioodihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või „mittearvestatud“ on jäetud hinne välja panemata, koostab aineõpetaja järelevastamise plaani (kinnitatud vormi alusel), mis on fikseeritud eKoolis ülesannete all. Vajadusel määratakse õpilasele koolipoolne tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

- 7.11.6 Kui õppeaine hindamisperioodi hinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval hindamisperioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“.

- 7.11.7 4.-8. klassi õpilastele pannakse aastahinne välja antud õppeaasta jooksul saadud hindamisperioodi hinnete alusel enne viimase õppeperioodi lõppu.

- 7.11.8 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja vastavalt 1. juuniks, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

- 7.11.9 Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikele 4 ja põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikele 9 arvestab kooli õppekavavälist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

7.12 Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmine

- 7.12.1 Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt hindamisperioodi hinnetest tuleks välja panna aastahinne „2“ või „1“.

- 7.12.2 Õpilase täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu kokkuvõtivate hinnete alusel enne viimase õppeperioodi lõppu.

- 7.12.3 Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.
- 7.12.4 Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.
- 7.12.5 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama,
- kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne "2" või "1" või samaväärne sõnaline hinnang.
  - kui põhjendamata puudumiste tõttu on kolmes või enamas õppeaines aastahinne "2" või "1" või samaväärne sõnaline hinnang.
  - kui täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.
- 7.12.6 Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 7.12.7 Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

7.13 Õpilase järgmise klassi üleviimine

- 7.13.1 Õpilase järgmisesse klassi üleviimise otsustab kooli õppenõukogu enne viimase õppeperioodi lõppu.
- 7.13.2 Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
- 7.13.3 Eelpool nimetatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

7.14 Põhikooli lõpetamine

- 7.14.1 Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt rahuldavad, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 7.14.2 Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
- 7.14.2.1 kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne;
- 7.14.2.2 kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 7.14.3 Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus.
- 7.14.4 Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” RÕK § 30 lõike 2

alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

7.15 Käitumise ja hoolsuse hindamine

- 7.15.1 Õpilase käitumise ja hoolsuse tagasisidestamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- 7.15.2 Hinnanguid õpilase käitumisele ja hoolsusele antakse nii suulises kui kirjalikus vormis õppeprotsessi käigus ning kokkuvõtavad kirjalikud hinnangud kajastuvad hindamisperioodi lõpus eKoolis.
- 7.15.3 I kooliastmes annavad õpilase käitumisele ja hoolsusele hindamisperioodi lõpus kirjalikud kokkuvõtavad hinnangud kõik aineõpetajad.
- 7.15.4 Kokkuvõtlikult tagasisidestatakse, kuidas õpilane hindamisperioodi jooksul:
- 7.15.4.1 hoiab tunnis töörahu,
  - 7.15.4.2 töötab tunnis kaasa,
  - 7.15.4.3 kas õpilane on püüdlük ja kohusetundlik,
  - 7.15.4.4 kas õpilane käitub viisakalt.
- 7.15.5 II ja III kooliastmes annavad õpilase käitumisele ja hoolsusele omapoolse hinnangu kõik aineõpetajad. Aineõpetajate hinnangute alusel hindab klassijuhataja õpilase käitumist ja hoolsust koondhinnanguga.
- 7.15.6 Hinnangutele „rahuldav“ ja „mitterahuldav“ lisatakse õpetaja poolne selgitav kommentaar.
- 7.15.7 Käitumise hindamine
- 7.15.7.1 I, II ja III kooliastme õpilase käitumises hindame tema suhtlemist, töörahu hoidmist ja kooli kodukorra järgimist.
  - 7.15.7.2 Suhtlemises ootame, et meie kooli õpilane:
    - käitub viisakalt nii tunnis kui ka väljaspool tunde (vahetund, söökla, õueala, koolibuss, õppekäik, huviring, üritus);
    - liigub vahetunnis ennast ja teisi ohustamata;
    - suhtleb viisakalt kaasõpilaste ja täiskasvanutega ning kasutab sobivat sõnavara;
    - on sõbralik ja abivalmis.
  - 7.15.7.3 Töörahu hoidmises ootame, et meie kooli õpilane:
    - täidab õpetaja korraldusi;
    - saabub tundi õigeaegselt ja lahkub pärast õpetaja märguannet;
    - ootab viisakalt oma kõnejärge;
    - tegeleb tunnis ainult seal ettenähtud asjadega;
    - laseb õpetajal õpetada ja kaasõpilastel õppida;
    - lülitab nutiseadme vaiksele režiimile ja jätab koolikotti (1.-4. klassi õpilasel on nutiseade kogu koolipäeva jooksul koolikotis);
    - täidab kooli kodukorra eeskirju ning hoiab kooli vara.
  - 7.15.7.4 Käitumise hindamisel kasutatakse järgmisi hinnanguid, millel on järgmised tähendused:
hea - viisakas suhtlemine, töörahu hoidmine ja kooli kodukorra täitmine on järjepidev ja harjumuspärane.

rahuldav - viisakas suhtlemine, töörahu hoidmine ja kooli kodukorra täitmine ei ole järjepidev ja harjumuspärane, vajab tihti meelde tuletamist ja tähelepanu juhtimist, esineb suulisi ja kirjalikke märkusi.

ebasobiv - käitub ebaviisakalt, segab kaasõpilaste õppimist, ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate korraldustele, sagedased suulised ja kirjalikud märkused.

7.15.7.5 Käitumise hindamisel mõjutavad õpilase perioodi käitumise hinnet hilinemised ja/või põhjusega puudumised:

- hilinemiste korral märgitakse eKooli märke „+“ põhjusega hilinemine ja „-“ põhjusega hilinemine;
- põhjusega puudumise korral märgitakse eKoolis märke „P“;
- kuni 3 põhjusega puudunud tunni või põhjusega hilinemise korral viib klassijuhataja läbi individuaalse vestluse õpilasega ning teavitab sellest lapsevanemat;
- iga 5 põhjusega puudunud tunni või põhjusega hilinemise korral alandatakse käitumise hinnet ühe hinnangu võrra;
- enam kui 10 põhjusega puudunud tunni või põhjusega hilinemise korral korraldab kool lisaks õppenõustamisvestluse, kuhu on kaasatud õpilane, lapsevanem, klassijuhataja, sotsiaalpedagoog ja vajadusel valla lastekaitsetöötaja;
- kui õpilane on hindamisperioodi jooksul puudunud koolist põhjendamatult rohkem kui 20 protsenti õppetundidest, kantakse andmed hariduse infosüsteemi õpilaste alamregistrisse ning õpilase elukohajärgne valla- või linnavalitsus korraldab meetmete rakendamise koolikohustuse täitmiseks.

7.15.8 Hoolsuse hindamine

7.15.8.1 II ja III kooliastme õpilase hoolsuses hindame tema suhtumist õppetöösse ja õppevahendite korrashoidu.

7.15.8.2 Suhtumises õppetöösse ootame, et meie kooli õpilane:

- puudub koolist või hilineb kooli ainult mõjuva põhjusega;
- töötab tunnis aktiivselt kaasa;
- õpib võimetekohaselt;
- täidab koduseid ülesandeid;
- teostab õigeaegselt järelevastamisi;
- peab reeglitest ja kokkulepetest kinni;
- kannab vahetusjalatseid ja riietub korrektselt.

7.15.8.3 Õppevahendite korrashoius ootame, et meie kooli õpilane:

- võtab kaasa kõik tunniks vajalikud õppevahendid (ka spordiriided);
- hoiab vihikutes ja raamatutes puhtust ja korda.

7.15.8.4 Hoolsuse hindamisel kasutatakse järgmisi hinnanguid, millel on järgmised tähendused:

hea - õpib võimetekohaselt, täidab heaks kiidetud hoolsuse hindamise kriteeriume järjepidevalt ja see on õpilasele harjumuspärane.

rahuldav - ei ole õppimises järjepidev, vajab koolis heaks kiidetud hoolsuse hindamise kriteeriumite meelde tuletamist ja tähelepanu juhtimist, esineb kirjalikke märkusi.

mitterahuldav - ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, puudub ja hilineb põhjusega, sagedased kirjalikud märkused.

7.15.8.5 Õpilane viiakse üle järgmisesse klassi, olenemata käitumise või hoolsuse aastahindest.

7.16 Hinnete ja hinnangu vaidlustamine

- 7.11.1 Õpilase hindamisel koolis tekkinud eriarvamusi ja vaidlusküsimusi lahendavad õpilase või tema seadusliku esindaja nõudmisel aineõpetaja, klassijuhataja, õppejuht ning kooli juhtkond.
- 7.11.2 Hinde või hinnangute vaidlustamiseks pöördub õpilane ja/või lapsevanem kõigepealt hinde pannud õpetaja poole, kes on kohustatud selgitama hindamise põhimõtteid, korda ning kriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja nõuetele vastavust. Hinnat saab muuta ainult hinde pannud õpetaja.
- 7.11.3 Kui õpilane ja/või lapsevanem pole aineõpetaja otsusega nõus, pöördub ta kirjaliku avaldusega klassijuhataja või õppejuhi poole, selgitades avalduses oma mittenõustumise põhjuseid. Õppejuht kuulab ära õpetaja selgitused ning teeb otsuse, millest teavitab avalduse teinud isikut ja hinde pannud õpetajat.
- 7.11.4 Kui õpilane ja/või lapsevanem või hinde pannud õpetaja pole õppejuhi otsusega nõus, võib ta pöörduda kirjaliku avaldusega kooli juhtkonna poole, selgitades avalduses oma mittenõustumise põhjusi. Kooli juhtkond teeb otsuse, arvestades õpilase ja/või lapsevanema, hinde pannud õpetaja ja õppejuhi kirjalike selgitustega. Otsusest teavitatakse osapooli kirjalikult.
- 7.11.5 Kui õpilane või lapsevanem ei ole kooli otsusega nõus, toimub hinnete ja hinnangu vaidlustamine, sh vaide esitamine ning vaide menetlemine haldusmenetluse seadusest lähtuvalt.

8 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

---

8.1 Haridusliku erivajadusega õpilane

- 8.1.1 Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskus, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
- 8.1.2 Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineerituna järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esitluskunstis, psühhomotoorne võimekus.
- 8.1.3 Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada "Eesti keel teise keelena" ainekava alusel.
- 8.1.4 Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

8.2 Hariduslike erivajaduste välja selgitamine

- 8.2.1 Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, erinevates tingimustes õpilase käitumise vaatlust, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid.
- 8.2.2 Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamise aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel.
- 8.2.3 Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle vajaduse korral:
  - täiendav juhendamine aineõpetajate poolt;
  - diferentseeritud töö tunnis;
  - erinevate õppematerjalide soovimine-tutvustamine;
  - osalemine huviringi tegevuses;
  - ettevalmistamine osavõtuks olümpiaadidest, näitustest, võistlustest, konkurssidest, ülekoolilistest üritustest;
  - individuaalne õppekava.

8.3 Tugisüsteem

- 8.3.1 Õppe- ja kasvatusprotsessi paremaks korraldamiseks on koolis loodud tugisüsteem.
- 8.3.2 Tugisüsteemi eesmärk on toetada lapse arengut - selleks püüab kool kujundada koolikeskkonna psühholoogiliselt turvaliseks ja toetavaks. Tugisüsteem toimib võrgustikutöö põhimõttel, vajadusel kaasatakse tugisüsteemi erinevad osad, toimub koostöö ja situatsioonidest lähtuvalt püütakse leida parimaid lahendusi.
- 8.3.3 Toetusvõrgustikku on kaasatud HEVKO, (aine)õpetajad, klassijuhataja, koolipsühholoog, eripedagoog, kooliõde, sotsiaalpedagoog, logopeed, abiõpetaja, õpetaja abi, tugiisik, õpiabiõpetaja, õppejuht, vajadusel teisi spetsialiste ja lapsevanem.
- 8.3.4 Esmajärjekorras tagatakse regulaarsed tugispetsialistide teenused Rajaleidja otsusega õpilastele.

8.4 HEVKO (haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija) ülesanded

- 8.4.1 Teeb ettepanekuid kooli juhtkonnale erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks koolis, sh klasside, rühmade komplekteerimiseks (sh õpilaste piirary, keskkonna kohandamine, inimressursi vajadus).
- 8.4.2 Korraldab tuge vajavate õpilaste õppe läbiviimist.
- 8.4.3 Juhendab ja nõustab õpetajaid õpilasele individuaalse õppekava koostamisel ja individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmisel.
- 8.4.4 Korraldab koostööd tuge vajavate õpilaste vanematega.
- 8.4.5 Juhendab ja nõustab õpetajaid ja koolipersonali tuge vajavate õpilaste toetamisel ning õppe korraldamisel.
- 8.4.6 Tagab koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega tuge vajava õpilase dokumentatsiooni järjepideva järgimise ning täiendamise.
- 8.4.7 Korraldab koostööd tugiteenuste osutajatega.
- 8.4.8 Kutsub kokku, teavitab ja nõustab õpilast ümbritsevat võrgustikku õpilase toetamiseks, vajadusel laiendab võrgustikku, kaasates spetsialiste väljastpoolt kooli.

- 8.4.9 Hindab koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega rakendatava toe tulemuslikkust ning teeb ettepanekuid lapsevanematele ja vajaduse korral koolidirektorile edasisteks tegevusteks.
- 8.4.10 Juhendab ja jälgib konfidentsiaalse info kasutamist ja hoidmist haridusasutuses.
- 8.4.11 HEVKO korraldab koostööd erinevate valdkondade spetsialistide ja huvigruppide vahel. Vajaduse ilmnedes loob HEVKO võrgustiku õpilast ümbritsevate ametkondade vahel ja osaleb koolivälises võrgustikutöös. Õpilase üleminekul ühelt haridustasemelt teisele teeb HEVKO õpilase toetamiseks koostööd karjäärispetsialistiga

8.5 Õpetaja ülesanded HEV-õpilase toetamisel

- 8.5.1 Õpetaja ülesanne on jälgida iga õpilase arengudünaamikat ja toimetulekut klassis, sh märgata teistest võimekamaid õpilasi ja neid, kelle õpijõudlus on madal.
- 8.5.2 Õpilase lisatõe vajaduse ilmnedes selgitab õpetaja koos tugispetsialistidega välja tema individuaalsed õpivajadused. Õpetaja kannab tähelepanekud individuaalse arengu jälgimise kaardile.
- 8.5.3 Õpetaja võib õpilase toetamiseks:
  - kasutada erinevaid sekkumisi, diferentseerida õppetööd ja kohandada õpikeskkonda
  - Jõukohastada õppevara ja töökorraldusi.
  - Suunata kasutama abimaterjale õppeprotsessis ja ülesannete lahendamisel.
  - Võimaldada õpilasele töö- ja tähelepanuvõime langedes või väsimuse märkide ilmnmisel liikumis- või puhkepause või anda lisaäega ülesande sooritamiseks.
  - Juhendada õpilast tunnis individuaalselt, anda eduelamust võimaldavat tagasisidet õpitegevusele, tunnustada pingutust ja positiivset suhtumist, võimaldada rahulikku keskkonda vastamiseks (individuaalne vastamine) jms.
  - Anda informatsiooni vanematele.
  - Pakkuda individuaalset lisaõpet ja tuge õppetundide väliselt õpilastele, kellel tekivad õppetöös raskused, pakub õpetaja.
- 8.5.4 Toevajaduse püsimisel teavitab õpetaja HEVKO-t ning koostöös klassijuhataja ja tugispetsialistidega aitab kaasa õpilasele vajaliku toetuse korraldamisele tunnis või tunniväliselt. Õpetaja osaleb tuge vajavate õpilaste ümarlaudadel, aruteludel ning teeb ettepanekuid õpilase võimetekohaseks toetamiseks. Vajadusel koostab õpetaja lapsevanemaid kaasates lapsele oma õppeaines individuaalse õppekava.

8.6 Klassijuhataja ülesanded

- 8.6.1 Klassijuhataja ülesanne on korraldada õpilase õppetöö teemalist toimivat koostööd ja info liikumist õpetajate, kooli, kodu vahel.
- 8.6.2 Ta jälgib ja analüüsib koostöös aineõpetajatega õpilase individuaalset arengut ning kaasab õpiraskustesse sattunud õpilase vanemaid koheselt lahenduste leidmisesse.
- 8.6.3 Vähemalt korra aastas viib klassijuhataja õpilase ja vanemate osalusel läbi arenguevestluse õpilase individuaalsete eelistuste ja võimete väljaselgitamiseks, arvestamiseks ning toetamiseks.

- 8.6.4 Õpilase heaolu vähendavate ning ohustavate tegurite ilmnemisel teavitab klassijuhataja HEVKO-t.
- 8.6.5 Kooli vahetanud õpilase vanemaga koostöös selgitavad HEVKO ja klassijuhataja välja õpilase õppetööga seotud erisused ja erivajadused, sh õpilasele rakendatavad tugiteenused jms.
- 8.6.6 Klassijuhataja/klassiõpetaja tutvub esimesse klassi astuva lapse koolivalmiduse kaardiga ja toe vajaduse ilmnemisel konsulteerib HEVKO-ga.

8.7 Koolipsühholoogi ülesanded

- 8.7.1 Koolipsühholoogi ülesanne on hinnata õpilase psühhosotsiaalset arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavaid tegureid (psüühilised protsessid, isiksuse omadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoscused).
- 8.7.2 Koolipsühholoog nõustab õpilast isikliku elu, õppetöö ja vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoscuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel.
- 8.7.3 Koolipsühholoog osaleb õpilast ümbritsevas koostöövõrgustikus ja kaasab vajadusel ise teisi tugispetsialiste.
- 8.7.4 Vajadusel koolipsühholoog nõustab lapsevanemaid õpilase arengut, õppimist ja käitumist puudutataval teemadel ning õpetajaid ja teisi koolitöötajaid õpilase vajadusi arvestava arengu- ja õpikeskkonna kujundamise küsimustes. Annab soovitusi sobivate sekkumiste osas, hindab sekkumiste mõju, vajadusel kavandab muutusi.
- 8.7.5 Koolipsühholoog viib nõustamisi ja sekkumisi läbi individuaalselt või grupis.
- 8.7.6 Osaleb ennetustegevuses, teeb kogukonnas erialast teavitustööd.
- 8.7.7 Koolipsühholoog kasutab õpilase arengu ja toimetuleku hindamiseks kaasaegseid meetodid ja tõenduspõhised hindamisvahendid (testimist, vaatlemist, vestlust, küsimustikke, struktureeritud või poolstruktureeritud intervjuud), mille kasutamiseks on tal vastav väljaõpe. Koolipsühholoog analüüsib saadud tulemusi, dokumenteerib töötulemusi vastavalt õigusaktides sätestatule ja haridusasutuse töökorrale. Lähtudes õpilase vajadustest ja hindamistulemustest kavandab edasised sekkumised.
- 8.7.8 Kriisisituatsioonis tegutseb koolipsühholoog vastavalt kooli kriisiplaanile. Kriisisituatsiooni järgselt jälgib koolipsühholoog riskigruppi kuuluvaid õpilasi, koolipersonali ja toetab neid kriisisituatsioonist väljatulemisel ning oskab soovitada täiendavat tuge/abi.

8.8 Eripedagoogi ülesanded

- 8.8.1 Eripedagoogi ülesanne on hinnata õpilase arengu- ja õpioskuste taset ja selgitada välja õpilase arengut mõjutavad ning takistavad tegurid ja õpivajadused.
- 8.8.2 Kogub andmeid õpilase arengu kohta, valib sobivad hindamisvahendid, -meetodid ja -materjalid. Hindamise käigus selguvad õpilase omandatud ja kujunemisjärgus olevad oskused. Tulemuste analüüsi põhjal selgitab eripedagoog välja õpilase õpitulemuste taseme ning tugiteenuste ja meetmete vajaduse koolis.
- 8.8.3 Eripedagoog dokumenteerib hindamise tulemused õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil ning valib koostöös klassi- ja/või aineõpetajaga sobivad meetodid ja vahendid lapse erivajadusest lähtuvalt.

- 8.8.4 Eripedagoog toetab õpilase tunnetus- ja õpioskuste arendamist individuaal- või rühmatundides, analüüsib arengudünaamikat ja rakendatud tugimeetmete tulemuslikkust, dokumenteerib tulemused.
- 8.8.5 Eripedagoog teeb kooli juhtkonnale ja õpetajale ettepanekuid vajalike õppevahendite ja -materjalide soetamiseks, vajadusel osaleb õppevahendite ja -materjalide loomisel. Samuti teeb ettepanekuid spetsialistide kaasamiseks väljastpoolt kooli ja soovitab täiendavaid uuringuid.
- 8.8.6 Eripedagoog osaleb õpilast ümbritsevas koostöövõrgustikus, vajadusel suunab teiste erialaspetsialistide juurde.

8.9 Sotsiaalpedagoogi ülesanded

- 8.9.1 Sotsiaalpedagoogi ülesanne on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine, koolis esilekerkivate sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.
- 8.9.2 Sotsiaalpedagoog tegeleb õpilastega, et leevendada ja ennetada sotsiaalse tõrjutuse ilminguid ning korraldada preventiivset tööd. Koostöös õpilase, õpetajate ja lapsevanematega selgitab välja esile kerkinud sotsiaalsed ja koolikohustuse täitmist takistavad probleemid, analüüsib hariduse omandamist ja eakohast tegutsemisvõimet takistavaid tegureid ning koordineerib ennetus- ja lahendustegevusi. Hindamise ja analüüsi tulemusi arvestades koostab sotsiaalpedagoog tegevusplaani õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamiseks ning määratleb erinevatel tasanditel olemasolevad abi- ja tugivõimalused.
- 8.9.3 Sotsiaalpedagoogi ülesanne on vajadusel õpetada ja mudeldada õpilasele erinevaid toimetulekustrateegiaid, sh sotsiaalsete oskuste ja eneseregulatsiooni arengut toetavaid tegevusi, vajadusel koostada käitumise tugikava toetamaks õpilase käitumis- ja suhtlemisoskusi, tunnetusprotsesse, sotsiaalset pädevust ning füüsilist, vaimset ja emotsionaalset tervist.
- 8.9.4 Analüüsib ja dokumenteerib töötulemusi vastavalt õigusaktides sätestatule ja haridusametuse töökorrale.
- 8.9.5 Sotsiaalpedagoog tagab õpilase huvide kaitse.
- 8.9.6 Juhendab ja nõustab õpetajaid ja lapsevanemaid sobiliku ja õpilast toetava õpi- ja arengukeskkonna kujundamisel, sekkumiste rakendamisel.
- 8.9.7 Sotsiaalpedagoog sekkub konfliktiolukorda erapooletult ja lahendustele orienteeritult, selgitab välja konflikti põhjused ning korraldab lepitus- ja vahendustegevusi.
- 8.9.8 Sotsiaalpedagoog osaleb õpilast ümbritsevas koostöövõrgustikus ja kaasab vajadusel teisi tugispetsialiste.

8.10 Logopeedi ülesanne

- 8.10.1 Logopeedi ülesanne on õpilaste hindamise käigus kommunikatsiooniprobleemiga õpilaste väljaselgitamine; hääle, kõne sujuvuse ning neelamise probleemide märkamise; suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine; sobiva suhtluskeskkonna soovitamine ning õpetajate ja lapsevanemate nõustamine õpilaste keele ja kõne arengu toetamisel. Lähtudes õpilase kõne erivajadusest, raskusastmest, võimetest, vajadusest ja keskkonnast valib tööks sobilikud meetodid ja vormid (rühmas või individuaalselt), teeb ettepanekud logopeedilise abi mahu ja sageduse määramiseks.

- 8.10.2 Arendab, taastab või kompenseerib õpilase kommunikatsioonivõimet.
- 8.10.3 Arendab suulise ja kirjaliku kõne loome- ja mõistmisoskust ning oskust kasutada keelelisi vahendeid.
- 8.10.4 Kujundab õpilase oraalmotoorseid oskusi ja täpsustab hääldust.
- 8.10.5 Kujundab hääle omadusi ja kasutusoskust.
- 8.10.6 Õpetab kõnetehnikaid kõne sujuvuse parandamiseks.
- 8.10.7 Võtab vajadusel kasutusele kõnet toetava või asendava suhtlusvahendi.
- 8.10.8 Lähtudes õpilase kõne- ja keele erivajadustest nõustab ja juhendab õpetajaid sobivate keskkonnatingimuste loomisel ja kohandamisel, õppe- ja arendustegevuse planeerimisel ning läbiviimisel (individualiseerimine, sobilike meetodite, õppematerjali, abivahendite valik ja kohandamine) või individuaalse õppekava koostamisel.
- 8.10.9 Osaleb õpilast ümbritsevas koostöövõrgustikus, vajadusel suunab teiste erialaspetsialistide juurde.

8.11 HEV-õpilaste õppetöö korralduse põhimõtted

- 8.11.1 Õpilastele vajaliku toe rakendamisel ja haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib üldjuhul haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.
- 8.11.2 Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimete kohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide ja teiste spetsialistide koostöös.
- 8.11.3 Direktor määrab koolis haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ehk HEV koordinaatori (edaspidi HEVKO), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, õpetajate ja õpilase vanemate vahel ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.
- 8.11.4 Hariduslike erivajadustega õpilastele rakendatavate tugimeetmete määramiseks on koolis moodustatud tugikomisjon (edaspidi tugikeskus), mille koosseisu kuuluvad õppejuht/HEVKO ja koolis töötavad tugispetsialistid. Vajadusel kaasatakse tugikeskuse koosseisu abi-, klassi- ja aineõpetajad. HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd tugikeskusega.
- 8.11.5 Koolis on vajaduspõhiselt loodud võimalused hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks:
  - temporühmad (tasemegrupid);
  - aineõpetaja konsultatsioonid;
  - logopeedilise abi osutamine,
  - eesti keele kui teise keele lisaõpe;
  - õppimine väikeklassis,
  - koduõppe rakendamine tervislikel põhjustel või vanema taotluse alusel;
  - täiendava õppetöö korraldamine;
  - arenguveestlused,
  - probleemvestlused,
  - käitumise tugikava koostamine,
  - abiõpetaja klassis
  - pikapäevarühm;
  - lisatugi õpigrupi sees;

- individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine;
  - eripedagoogi ja logopeedi tunnid;
  - vajadusel üks-ühele õppe võimaldamine;
  - õpiabirühmas õppimine
  - VEPA.
- 8.11.6 Tuge vajava õpilase vanemat teavitatakse sellest ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise.
- 8.11.7 Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.
- 8.11.8 Testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Õpilase individuaalse arengu kaardi täitmise eest vastutab HEVKO.

8.12 Märkamine

- 8.12.1 Koostöö tulevase klassiõpetaja ja lasteaia lõpurühma õpetajate vahel algab lasteaia viimasel aastal. Koolieelne lasteasutus koostab kevadel kooliminejate laste kohta koolivalmiduse kaardid, mis edastatakse vanematele. Vanem esitab koolivalmiduse kaardi koolile koos kooli vastuvõtmise taotlusega.
- 8.12.2 Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi.
- 8.12.3 Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.
- 8.12.4 Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajadusel täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.

8.13 Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamine

- 8.13.1 Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Õpetajad ja koolis töötavad tugispetsialistid hindavad õpilase õpihuvi ja motivatsiooni, õpioskusi, õpilase tugevaid ja nõrku külgi erinevates õppeainetes ja sotsiaalsetes oskustes, tunnetustegevust, emotsionaalset seisundit ja käitumist koolis. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.
- 8.13.2 Hindamise tulemused kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.
- 8.13.3 Õpilasele võib toe saamise vajadus tekkida järgmistel põhjustel:
- 8.13.3.1 taotluse toe saamiseks esitab vanem;
  - 8.13.3.2 taotluse toe saamiseks esitab õpetaja;
  - 8.13.3.3 õpilasel on tekkinud takistus koolikohustuse täitmisel;
  - 8.13.3.4 õpilasel on tekkinud mahajäämus õpitulemuste saavutamisel.

8.14 Kooli poolt pakutav üldine tugi

- 8.14.1 Üldise toe vajaduse selgitab välja ja sekkumisi rakendab kool. Üldist tuge vajavad õpilased, kellel on ilmnunud raskused koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel. Üldituge võib pakkuda ka ennetava meetmena. Üldise toe vajadus võib tuleneda õpilase kergemast suulise ja/või kirjaliku kõne probleemist või ajutisest õpiraskusest.'

- 8.14.2 Üldtoe raames pakutakse õpilasele täiendavat individuaalset juhendamist õpetaja poolt (erinevus klassitööst), tugispetsialistide teenuseid, vajadusel õpiabitunde individuaalselt või rühmas, vajadusel koostatakse individuaalne õppekava (IÕK).
- 8.14.3 Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, koostatakse õpilasele IÕK ning tagatakse täiendav juhendamine kas aineõpetaja või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu. Oluline on koostöö aineõpetajate ja klassijuhatajaga
- 8.14.4 Üldise toe raames:
  - 8.14.4.1 analüüsitakse õpilase eelnevat õpilugu, sh koolivalmidust;
  - 8.14.4.2 analüüsitakse õpilase individuaalsuse märkamist (huvid ja motivatsioon, sotsiaalsed oskused, tunnetustegevus, õpioskused, enesetunnetus ja eneseteadvus, emotsionaalne seisund ja käitumine koolis) ja esmast toetamist;
  - 8.14.4.3 tehakse kokkuvõtte õpitegevusest ja käitumisest (lapse tugevad küljed ja arendamist vajavad küljed);
  - 8.14.4.4 antakse pedagoogilised soovitusel;
  - 8.14.4.5 kuulatakse ära lapsevanema arvamus lapse õppimisest ja toimetulekust;
  - 8.14.4.6 kuulatakse ära õpilase arvamus oma õppimisest ja toimetulekust;
  - 8.14.4.7 seatakse eesmärgid ja sõlmitakse kokkulepped õpetaja, lapse ja lapsevanema vahel;
  - 8.14.4.8 tehakse sissekanded õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

8.15 Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatav tugi

- 8.15.1 Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis pööratakse koolivälise nõustamismeeskonna poole soovitusel saamiseks, lapse arengu toetamiseks, õppe ja kasvatusel korraldamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks. Taotluse koolivälisele nõustamismeeskonnale esitab kirjalikult õpilase vanem või tema poolt volitatud isik. Koolivälise nõustamismeeskonna poolt soovitusel saamine toimub vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele „Koolivälisele nõustamismeeskonnale soovitusel andmiseks esitatavate andmete loetelu, taotluse esitamise ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel andmise tingimused ja kord“.
- 8.15.2 Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittetatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovib lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.
- 8.15.3 **Tõhustatud tuge** rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu terviseseisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
  - 8.15.3.1 pidevat tugispetsialisti teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
  - 8.15.3.2 pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;

- 8.15.3.3 pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
- 8.15.3.4 õpet eriklassis.
- 8.15.4 **Erituge** rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:
  - 8.15.4.1 puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
  - 8.15.4.2 osaaajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

8.16 Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart

- 8.16.1 Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamiseks avab hariduslike erivajadustega õppe koordineerija õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaardi eKoolis (Arengukaart). Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil kaardistab hariduslike erivajadustega õppe koordineerija olukorra ning sellel kajastuvad:
  - eelnev õpilugu ja koolivalmidus,
  - õpilase individuaalsuse märkamine ja esmane toetamine ning klassijuhataja tähelepanekud,
  - aineõpetajate tähelepanekud ja soovitused,
  - kokkuvõtte õpitegevusest ja käitumisest,
  - õpilase põhilise probleemi kirjeldus,
  - koostöö perega,
  - arenguestluste ja kohtumiste kokkuvõtted,
  - tugispetsialistide uuringud ja soovitused, hariduslik erivajadus ja/või logopeediline uuring,
  - tugispetsialistide uuringud ja soovitused, psühholoogiline uuring,
  - teiste tugispetsialistide tähelepanekud ja soovitused,
  - tugiteenus(t)e/meetme(te) rakendamine ja hindamine koolis,
  - haridusasutuse väliste spetsialistide või komisjonide soovitused.
- 8.16.2 Õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaardi avamisest teavitatakse õpilase vanemat eKooli teatega. Lapsevanem saab arengujälgimise kaardiga tutvuda eKoolis õpilase profiili alt.

8.17 Tugimeetme tulemuslikkuse hindamine

- 8.17.1 Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut. Meetme rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitused.
- 8.17.2 Meetme rakendamise perioodi lõpul korraldab hariduslike erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega õpilasele rakendatud meetme mõju hindamise ning teeb ettepanekud edasisteks tegevusteks:
  - 8.17.2.1 meetme lõpetamine;
  - 8.17.2.2 meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil;
  - 8.17.2.3 meetme vahetamine;
  - 8.17.2.4 muu meetme lisamine;

- 8.17.2.5 täiendavate uuringute teostamine;
- 8.17.2.6 eriarsti, erispetsialisti poole pöördumine;
- 8.17.2.7 koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovimine.

9 Lihtsustatud õppekava

9.1 Üldosa

- 9.1.1 Õppekava koostamisel on lähtunud põhikooli riiklikust õppekavast, lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe õppekavadest, kollektiivi kokkuleppes kooli eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

9.2 Õppekeskkond

- 9.2.1 Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks elukestvaks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja kooli vaimsust ning säilitab ja arendab paikkonna ja koolipere traditsioone ning omanäolisust.
- 9.2.2 Vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna kujundamist toetavad kooli eeskirjad, statuudid, kodukord, nende järgimine ning kokkulepitud reeglitest kinnipidamine.

9.3 Õpilased, kellele rakendatakse lihtsustatud õppekava

- 9.3.1 Õpilased, kellele rakendatakse lihtsustatud õppekava on intellektipuudega õpilased, kes nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad lihtsustatud õppekava alusel.
- 9.3.2 Lihtsustatud õpet rakendatakse kerge intellektipuudega õpilastele.

9.4 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

- 9.4.1 Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.
- 9.4.2 Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärgid ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:
  - õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
  - õpilane armastab kodumaad;
  - õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
  - õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;
  - õpilane hoidub eetilisel valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
  - õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
  - õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
  - õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
  - õpilane oskab tuttavates olukordades valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
  - õpilane on valmis koostööks;
  - õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
  - õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);

- õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

9.5 Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

9.5.1 Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igapähe peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.
- Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks samu humanistlikke seisukohti, mida püstitab põhikooli riiklik õppekava. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.
- Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja võimaluste hindamine. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
- Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Kooli õppekava koostatakse nii, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid.
- Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmiste ja oskuste. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.
- Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).
- Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Tähtis on koostöö eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla või linna esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

9.6 Õppe- ja kasvatustegevuse rõhuasetused ja taotletavad üldpädevused

9.5.2 2. klassi lõpuks õpilane:

- 9.5.2.1 tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 9.5.2.2 eristab oma-võõrast-ühist;
- 9.5.2.3 hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
- 9.5.2.4 märkab ilu;
- 9.5.2.5 kuulab ja vastab küsimustele;
- 9.5.2.6 kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- 9.5.2.7 osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes);
- 9.5.2.8 käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
- 9.5.2.9 hindab käitumisakte õige/vale-, meeldib/ei meeldi- tasandil;
- 9.5.2.10 oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses õige/vale-põhimõttel;
- 9.5.2.11 täidab ülesanded koostegevuses, eeskjuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi;
- 9.5.2.12 selgitab mõisteid ööpäev ja aastaajad;
- 9.5.2.13 leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
- 9.5.2.14 vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi;
- 9.5.2.15 eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
- 9.5.2.16 võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
- 9.5.2.17 viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi;
- 9.5.2.18 väljendab ennast 3-4-sõnaliste lihtlausetega;
- 9.5.2.19 kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
- 9.5.2.20 loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 9.5.2.21 arvutab 20 piires.

9.5.3 5. klassi lõpuks õpilane:

- 9.5.3.1 osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasi;
- 9.5.3.2 alustab ja jätkab dialoogi;
- 9.5.3.3 käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
- 9.5.3.4 arvestab teadaolevaid motive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
- 9.5.3.5 kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 9.5.3.6 hoidub kaaslasi kahjustavast käitumisest;
- 9.5.3.7 väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- 9.5.3.8 mõistab omandisuhteid OMA - VÕÕRAS - ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
- 9.5.3.9 eristab fantaasiat ja reaalsust;
- 9.5.3.10 hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
- 9.5.3.11 täidab ülesandeid eeskjuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
- 9.5.3.12 õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;

- 9.5.3.13 kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- 9.5.3.14 kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
- 9.5.3.15 kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll);
- 9.5.3.16 mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
- 9.5.3.17 vaatlleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
- 9.5.3.18 eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
- 9.5.3.19 loeb jõukohast õppeteksti lususalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;
- 9.5.3.20 vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

9.5.4 7. klassi lõpuks õpilane:

- 9.5.4.1 lahendab konflikte rahumeelselt;
- 9.5.4.2 selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslasele;
- 9.5.4.3 täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
- 9.5.4.4 käitub viisakalt, tunneb kombeid;
- 9.5.4.5 tegutseb vastavalt päevakavale;
- 9.5.4.6 tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
- 9.5.4.7 hindab objektiivselt kaaslase käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;
- 9.5.4.8 kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
- 9.5.4.9 mõistab töö vajalikkust;
- 9.5.4.10 kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;
- 9.5.4.11 oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda;
- 9.5.4.12 täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
- 9.5.4.13 valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
- 9.5.4.14 teeb vaatluse põhjal järeldusi;
- 9.5.4.15 kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
- 9.5.4.16 loeb lususalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;
- 9.5.4.17 loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;
- 9.5.4.18 teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;
- 9.5.4.19 valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone.

9.5.5 Põhikooli lõpuks õpilane:

- 9.5.5.1 suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;
- 9.5.5.2 esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;
- 9.5.5.3 järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
- 9.5.5.4 lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult valedele ettepanekutele;
- 9.5.5.5 tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;

- 9.5.5.6 hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);
- 9.5.5.7 teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalinorme arvestades;
- 9.5.5.8 arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;
- 9.5.5.9 loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- 9.5.5.10 eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;
- 9.5.5.11 kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekterib), koostab tarbekirja;
- 9.5.5.12 täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;
- 9.5.5.13 teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
- 9.5.5.14 mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
- 9.5.5.15 mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid;
- 9.5.5.16 väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

9.7 Lihtsusatud õppe tunniarvutusplaan

Õppeaine	1 kl	2 kl	3 kl	4 kl	5 kl	6 kl	7 kl	8 kl	9 kl
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Inglise keel					2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus (liikumisõpetus)	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikaine (õpioskus)			2	2	2	2	2	2	2
KOORMUS	20	23	25	25	28	30	30	32	32

- 9.7.1 Lihtsusatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunniarvutusplaanis individuaalse õppekavaga.
- 9.7.2 Lihtsusatud õppel olevate õpilaste klassis rakendatakse erisusi tunniarvutusplaanis hoolekogu nõusolekul ja see kehtestatakse kooli õppekavas.
- 9.7.3 Kooli lõpetamiseks sooritab 9. klassi koolieksamid järgmistes õppeainetes - eesti keel, matemaatika, valikeksam.
- 9.7.4 Kooli valikained aitavad õpilast praktiliste, igapäevaelu toetavate ning kutse eeluskuste omandamisel. Liiklusõpetuse kursuse läbinuil on võimalus kevadel sooritada jalgratturi lubade saamiseks eksam.

- 9.7.5 Informaatika õpetamisega taotletakse, et LÕK õpilane:
  - 9.7.5.1 õpib arvutit tundma ja kasutama;
  - 9.7.5.2 valdab peamisi töövõtteid arvutil igapäevases õppetöös, eelkõige infot otsides, töödeldes ning tekstidokumente koostades;
  - 9.7.5.3 õpib kasutama ainealaseid arvutiprogramme õppetöös;
  - 9.7.5.4 teadvustab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamisel tekkida võivaid riske;
  - 9.7.5.5 mõistab lihtsat teavet ja oskab seda kasutada.

9.8 Hindamine

- 9.8.1 Lihtsustatud õppes kohaldatakse hindamisel põhikooli riiklikus õppekavas hindamise kohta sätestatud.
- 9.8.2 Õppimise absoluutne edukus sõltub õpilase puude sügavusest ja struktuurist, isiksuse omadustest ning säilinud võimetest, suhteline edukus aga oskusest õppida. Viimane on tihedalt seotud õpiprotsessi teadvustamise ja enesehinnanguga.
- 9.8.3 Õpilane õpib oma õppimist kavandama, kontrollima ja hindama. Selleks peab õpilane teadma, mida tema tegevuses hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Et motiveerida õpilast sihikindlalt õppima, peab õpilasel olema võimalus saada jõukohase töö eest positiivne hinne.
- 9.8.4 Hindamine on kooli õppeprotsessi osa ja individuaalõppekava nõuete alusel. Õpitulemusi hinnatakse kujundav hindamisena ja hindena. Meie koolis kasutatakse sõnalist hindamist 1. - 4. klassi õpilaste õpitulemuste puhul kõikides õppeainetes poolaasta ja õppeaasta kokkuvõtte tegemisel. Pädevusi hinnatakse vaid sõnaliselt.
- 9.8.5 Hinnang antakse:
  - 9.8.5.1 iga õpilase õpitulemustele lähtuvalt õppekava nõuetest ning
  - 9.8.5.2 õpilase tööle, arvestades tema võimeid.
- 9.8.6 LÕK-i järgi õppivale õpilasele **teadmiste kontrollimisel** tehakse järgmisi mõõndusi:
  - 9.8.6.1 antakse rohkem aega ja kindlustatakse sobiv, rahulik keskkond vastamiseks, vajadusel individuaalne vastamine õpetaja juhendamisel;
  - 9.8.6.2 lubatakse õpilasel täita ülesandeid alternatiivsel viisil (nt testid valikvastustega jne);
  - 9.8.6.3 lubatakse kasutada abimaterjale (skeemid, algoritmid, reeglite või näidiste kogumikud, teatmikud jmt);
  - 9.8.6.4 lihtsustatakse ülesannete juhiseid või küsimusi, jõukohastatakse õppetekste;
  - 9.8.6.5 kasutatakse nt spetsiaalseid arvutiprogramme kirjutamiskustega õpilaste puhul või lubatakse kasutada arvuteid matemaatikaülesannete lahendamisel jpm.

9.9 Põhikooli lõpetamine

- 9.8.7 Nissi Põhikooli lihtsustatud õppekava järgi õppivad lõpuklassi õpilased sooritavad põhikooli lõpetamiseks koolieksamid kolmes õppeaines: eesti keeles, matemaatikas ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaines. Kooli poolt valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

- 9.8.8 Kui õpilasele on võimaldatud õppeprotsessi käigus kasutada teatud eritingimusi (sõnaraamatute, valemite, arvuti kasutamine, rohkem aega töö sooritamiseks jne), siis rakendatakse neidsamu tingimusi ka põhikooli lõpueksamite sooritamisel.
- 9.8.9 Eksamitööde eesmärk:
  - 9.8.9.1 määratleda õppekavast lähtuvalt õpilase teadmised ja oskused;
  - 9.8.9.2 kujundada õpilastel eksamikogemusi ja valmistada neid ette kutsekoolis toime tulema;
  - 9.8.9.3 motiveerida õpilasi kohusetundlikult suhtuma õpitulemustesse.
- 9.8.10 Eksamitööd:
  - 9.8.10.1 Eesti keeles osaoskuste töö - kirjalik
  - 9.8.10.2 Matemaatika osaoskuste töö - kirjalik
  - 9.8.10.3 Valikeksam - kirjalik
- 9.8.11 Eksamitöö koostab aineõpetaja;
- 9.8.12 Eksami läbiviimisel arvestatakse õpilase individuaalseid teadmisi ja oskusi, valitakse vastav tegevuse juhendamine.
- 9.8.13 Eksami sooritamine
  - 9.8.13.1 eksamid viivad läbi direktori käskkirjaga kinnitatud komisjonid, mille liikmeteks on kooli juhtkonna esindaja, vastava aine õpetaja/õpetajad ;
  - 9.8.13.2 eksamile lubatakse õpilased, kellel on kõikides õppeainetes vähemalt rahuldavad tulemused või kellel on kuni kahes aines mitterahuldav seis.
- 9.8.14 Eksamitööde hindamine
  - 9.8.14.1 Eksamitööde hindamise aluseks on Nissi Põhikooli õppekavas märgitud õppeainete hindamiskriteeriumid.

10 Liikluskasvatuse ja ohutuse teemad kooliastmeti

10.1 Üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks

- 10.1.1 Põhikooli riikliku õppekava alusel taotletakse läbiva teema „Tervis ja ohutus” käsitlemisega õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervistlikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.
- 10.1.2 Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule- ja veeohu ning teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.
- 10.1.3 Õpilast suunatakse:
  - 10.1.3.1 tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
  - 10.1.3.2 vältima ohuolukordadesse sattumist;
  - 10.1.3.3 kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
  - 10.1.3.4 omandama teadmisi ning oskusi, et ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
  - 10.1.3.5 kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejatega;
  - 10.1.3.6 tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

- 10.1.4 Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2011.a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.
- 10.1.5 Juhindudes Maanteeameti soovitudest, kujundatakse koolis ohutuks liiklemiseks liikluskasvatuse teemade kaudu kooliastmeti alljärgnevat teadmisi ja oskuseid:
- 10.1.6 põhikooli esimeses astmes (1.-3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;
- 10.1.7 põhikooli teises (4.-6. klass) ja kolmandas astmes (7.-9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

10.2 I kooliastme lõpuks õpilane

- 10.2.1 väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- 10.2.2 teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- 10.2.3 oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- 10.2.4 teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
- 10.2.5 oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- 10.2.6 oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- 10.2.7 oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 10.2.8 oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- 10.2.9 oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 10.2.10 oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- 10.2.11 oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- 10.2.12 oskab eristada valet/ohulikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

10.3 II kooliastme lõpuks õpilane

- 10.3.1 väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- 10.3.2 oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- 10.3.3 oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- 10.3.4 teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- 10.3.5 teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte ja oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- 10.3.6 oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- 10.3.7 oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- 10.3.8 oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- 10.3.9 oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- 10.3.10 oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- 10.3.11 oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- 10.3.12 tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);

- 10.3.13 oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- 10.3.14 oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.
- 10.3.15 omab jalgratta juhtimisõigust, sooritades selleks 4. klassis jalgratturi eksami.

10.4 III kooliastme lõpuks õpilane

- 10.4.1 väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
  - 10.4.2 oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
  - 10.4.3 oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
  - 10.4.4 teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
  - 10.4.5 oskab kustutada väikseid tulekoldeid (nt lõke, süttinud rasv pannil jne);
  - 10.4.6 teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte ja oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
  - 10.4.7 oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
  - 10.4.8 oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
  - 10.4.9 oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
  - 10.4.10 teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
  - 10.4.11 oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
  - 10.4.12 kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
  - 10.4.13 mõistab liidluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
  - 10.4.14 on teadlik ohutuslastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
  - 10.4.15 oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus-) ohutuslast olukorda teiste riikidega.
- 10.5 I kooliaste:
- 10.5.1 1. klassis on liikluskasvatus lõimitud ainetundidesse ning ohutu liiklemise teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides. Toimub õppekäik koduümbruse liikluskeskkonnas.
  - 10.5.2 2. ja 3. klassis on liikluskasvatus lõimitud ainetundidesse ning ohutu liiklemise teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides. Toimub loeng jalakäija ja jalgratturi ohutust liiklemisest.
- 10.6 II kooliaste:
- 10.6.1 4. klassis on liiklusalane ainetund mahuga 35 tundi. Kursuse läbimine lõpeb jalgratturilubade taotlemiseksamiga.
  - 10.6.2 5. ja 6. klassis on liikluskasvatus lõimitud ainetundidesse (keeled, matemaatika, loodusõpetus) ning ohutu liiklemise teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides.
- 10.7 III kooliaste:
- 10.7.1 7., 8. ja 9. klassis on liikluskasvatus lõimitud ainetundidesse (keeled, füüsika, matemaatika, loodusõpetus) ning liikluskasvatuse teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides.

11 Karjääriõppe ja nõustamise korraldus

- 11.1 Karjääriõpe toimub koolis läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu õpetajate kavandatud õppeprotsessi käigus.
- 11.2 Karjääriõppe õppesisu koosneb kolmest peateemast, mis on samad või väga sarnased kogu elukestva õppe perioodil. Need on:
- enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel;
  - karjääriinfo (õppimisvõimaluste ja töömaailma) tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel;
  - planeerimine ja otsustamine.
- 11.3 Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli õppekeskkonna kujundamisel. Õppeprotsessi tuuakse sobivad teemakäsitlelused, viiakse koos läbi aineteüleseid ja ülekoolilisi projekte (avatud tunni nädal, külalislektorid). Tunniväliste tegevuste käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.
- 11.4 Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
  - oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
  - kahtlustus oma valitud suuna sobivuses,
  - eneseanalüüsi koostamisel,
  - vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.
- 11.5 Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või kus saab õppida õppekavaväliselt.
- 11.6 Karjääriõpet, sh karjääriinfo vahendamist ja nõustamist koolis korraldavad klassijuhatajad ja õppejuht koostöös karjääriteenust osutavate koostööpartneritega.
- 11.7 I kooliaste - Karjääriõppe keskmes on positiivse hoiaku kujundamine õppimise ja esmaste õpioskuste kujundamine. Õpilasel aidatakse ennast tundma õppida, tutvustatakse lähimbruse töömaailma, erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ja omavahelisi seoseid.
- 11.8 II kooliaste - Karjääriõppes keskendutakse õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, õpioskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Tutvustatakse erinevaid ameteid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.
- 11.9 I ja II kooliastmes on karjääriõpe lõimitud ainetundidesse, karjääriõppe teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides ning koostöös karjääriteenust osutavate koostööpartneritega klassi- ja tunnivälises tegevuses.
- 11.10 III kooliaste - Karjääriõppes keskendutakse õpilase isiksuseomaduste teadvustamisele ja nende seostamisele erinevate tegevusvaldkondade ja ametitega. Jagatakse teavet haridustee jätkamise võimalustest. Toetatakse otsustamisküpsuse kujunemist ja juhendatakse karjääriplaani koostamist.
- 11.11 7. klass - karjääriõppe teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides ning koostöös karjääriteenust osutavate koostööpartneritega klassi- ja tunnivälises tegevuses. Koostöö karjääriteenust osutavate koostööpartneritega toimub vähemalt üks koolitus õppeaasta jooksul.
- 11.12 8. klass - karjääriõppe teemasid käsitletakse koostöös Eesti Töötukassaga klassijuhataja tundides ning klassi- ja tunnivälises tegevuses (testid, grupi- ja individuaalsed nõustamised, loengud jms).

- 11.139. klass- karjääriõppe teemasid käsitletakse klassijuhataja tundides ning koostöös Eesti Töötukassaga klassi- ja tunnivälises tegevuses. Koostöös Eesti Töötukassaga toimuvad ajavahemikul oktoober - veebruar karjääriõppe tunnid (testid, individuaalsed nõustamised jms).
- 11.14 Õpilased osalevad õppimisvõimalusi tutvustavatel üritustel ja koolide avatud uste päevadel.

12 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

---

- 12.1 Koolis jälgivad klassi- või aineõpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.
- 12.2 Kool tagab õpilasele ja lapsevanemale teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes.
- 12.3 Avalik teave ja õpetajate kontaktandmed on kajastatud kooli kodulehel. Õpilase õppe- ja kasvatustöö protsess ja tulemused kajastuvad koolihaldussüsteemis eKool.
- 12.4 Vajaduse korral nõustatakse õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- 12.5 Konsultatsioonitunnid
- 12.5.1 Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, tagab kool täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- 12.5.2 Igal õpetajal on kord nädalas konsultatsioonitunni aeg, mil õpilased, kes vajavad järeleaitamist, saavad vajalike teemade kohta abi. Konsultatsioonitundide ajad on üleval kooli kodulehel, samuti on võimalik saada lisakonsultatsioone kokkuleppel aineõpetajaga.
- 12.6 Individuaalne juhendamine
- 12.6.1 Õpilasele, kelle perioodihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata, koostab aineõpetaja selles õppeaines õpilasele individuaalse järelevastamise plaani, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 12.7 Arenguestlus lapsevanematega
- 12.7.1 Õppeaasta jooksul viib klassijuhataja õpilase ja tema vanematega läbi arenguestluse, mille üldeesmärgiks on lapse arengu toetamine. Arenguestlus toetab õpilase eneseanalüüsi ning suurendab õpilase vastutust oma õpitulemuste ja käitumise eest koolis. Vanemate kaasamine aitab ühtlustada kooli ja kodu nägemust õpilase arengust, samuti on arenguestlus koht, kus klassijuhataja saab toetada ja teha ettepanekuid lapsevanemale. Arenguestlustest tehakse kokkuvõtte ning edastatakse järgmisele klassijuhatajale.
- 12.8 Vanemate koosolek
- 12.8.1 Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks ja infovahetuseks kutsub direktor kord õppeaastas kokku õpilaste vanemate koosoleku. Direktor on vähemalt ühe viiendiku klassi õpilaste vanemate nõudmisel kohustatud kutsuma kokku selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

13 Õpetajate koostöö ja õppetöö planeerimise põhimõtted

- 13.1 Õpetaja lähtub tundide planeerimisel riiklikust õppekavast, Nissi Põhikooli õppekavast ja jooksva õppeaasta üldtööplaani, konkreetses klassis või õpirühmas olevate õpilaste tasemest, huvidest, haridus- ja karjääriplaanidest, läbivatest teemadest ja üldpädevustest ning igapäeva elust.
- 13.2 Õpetajate tööd suunavad ja tagasisidestavad õppejuht ja direktor.
- 13.3 Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Planeerimisel lähtutakse väljundipõhise õppe põhimõtetest, kus planeerimine saab alguse õpitulemustest ehk õpiväljunditest.
- 13.4 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted arutatakse läbi õpetajate töökoosolekul. Lisaks on igal õpetajal võimalik püstitada kooli arengut puudutavaid teemasid, osaleda aruteludes ja otsuste langetamises.
- 13.5 Väljundipõhise õppe olulisemaks tunnuseks on õppekavas toodud õpitulemuste saavutamiseks valitud õppemeetodite ja õpitulemuste saavutamise hindamiseks kasutatava hindamismeetodi sidusus. Siduse loomine õpitulemuse, õppemeetodi ja hindamismeetodi vahel on õppeprotsessi ülesehitamise õpetaja üks põhiülesanne oma töö planeerimisel.
- 13.6 Õpetaja teavitab hindamisperioodi alguses õpilasi läbivatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest (mida, millal ja kuidas hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid, kuidas toimub õppimise lõpus kokkuvõttev hindamine, millised on hindamismeetodid ja planeeritavad üritused) lisades kooli kinnitatud ja õpetaja täidetud vormi eKooli päeviku materjalide hulka.

14 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 14.1 Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse pidevalt direktori juhtimisel, kellelt saavad ülesandeid nii kooli juhtkonna liikmed kui ka õpetajate töörühmad.
- 14.2 Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtiva õigusega.
- 14.3 Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitamine enne selle kehtestamist arvamuse saamiseks hoolekogule, õppenõukogule, õpilasesindusele
  - 14.3.1 Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
  - 14.3.2 Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.
- 14.4 Kooli õppekava kehtestamine
  - 14.4.1 Kooli õppekava kehtestajaks on kooli direktor. Kooli õppekava kehtestatakse direktori käskkirjaga. Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

14.5 Kooli õppekava muudatuste avalikustamine

14.5.1 Kool avalikustab kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.

14.5.2 Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.